

Taxa postala
platice in numerar
No. 224.716-929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (volt Brassai u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Ha-
vonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, évszámra 1200 lej. Külföldi
havi 1, negyedévre 3, fél-
évre 6, évszámra 12 dollár, vagy
értékű valuta. Hirdetések
szerint. Az „UJ KELET”
hársági zsidóság egyetemes
Cikkeink utánnomást csak
rás megjelölésével engedjük meg!

ter Robert
Budapest
2 II e 8

ESIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bereménytelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok meg-
őrzésére és visszaküldésére nem vál-
tunkozunk. Főszerkesztő Dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hat-
szegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31

Ára 5 lej

Csübsörök, 1932 márc. 3.

5692. ÉV
ADAR 25.

XV. ÉVF.
52 SZÁM!

rektor nyilat-
szerint az aj-
nyittatta vol-
tus tagjai ho-
zzel a nyilat-
menteni a kel-

folyt le
és párbaj

reus 1. Lugo-
ajt vivtak. A
en levő Flore-
A kétszeri
em történt. A

án volt
nenál

reus 1. Goga
encián jelent
sihez ebédre is
álló körökben
a hirt, hogy
erescsuhoz, fel-

övelkez-
annak, ha
segít a
poron

március 1. (Az
olytatják a bá-
kongresszusát.
ngresszus elő-
tanélküliek ne-
ta a kormány
mint a bánya-
magatartását.
kek bányászki-
ekkel festették
a bányásznyo-
gy nem mehet-
társaik közé,
an következmé-
redés a bánya-
nden felelőssé-
öl. A kongressz-
dottságilag fog
ügyi miniszter

ról. Londonból
nosok meg van-
gy az arany el
pontját s ezért
feladási hullám-
anlott önkéntes
ban meghaladta
Ebből 55 ezer
bi megsemmisít-
ampapír. Sokan
król mondtak
ncstár helyzetén

STVÁN:
S az

ológiai

Az ősember
gén, mint cél-
A szervek
„fiziológias
foghatóosság
A fogható-
iója, a szemé-
Az ideges
Gyerekkori
elmebaj. — El-
szexuális prob-
Nevelés. — Az
Önnevelés. —
duálpszichológia

apható az
osztályában.

és Lapkiadó Rt.
r, Str. Baron L.
zám. Telefon 9-77

Az ötezerlejesek

Nagyobb bankokban érdekes műtárgyat mutogatnak újabban a megbízható klienseknek.
Az ötezer lejes bankjegy. Kiállításra ki-fogástalan.
Hamisítani sem lehet.
Csak éppen, hogy teljesen felesleges volt.
Minek kellett az államot felesleges nyomdaköltségekbe verni, amikor ez a műtárgy amugyis csak a pénz-gourmanok esztétikai igényeit elégíthetik ki?
Hónapok óta egyre sürűbb a panasz, hogy a Banca Nationala feles mennyiségben árasztotta el aprópénzzel az országot. Öt, tíz és husz lejesekkel. Amelyekkel ezernyi kalamitás, vesződség jár.
A kereskedelmi élet a forgalomból ki-vont száz lejeseket reklamáta.
Es erre a Banca Nationala ötezer leje-eket küld az ország nyakára.
Nem igazán nem lehet mondani, hogy hiányzik a ráció a mi pénzügyi életünk retetőiből.

Politikai párbajok

Traian Tino (nomen est omen?) meg-terpellalta tegnap az igazságügyi minisz-tert a párbajok ügyében.
A naiv képviselő azt kérdezte: Miért nem alkalmazzák a büntetőkönyv párbaj-tiltó intézkedéseit? Hiszen az utóbbi idő-ben alig mulik el nap anélkül, hogy egye-kes ne próbálkoznának meg karddal, vagy pisztollyal lemosni a becsületükön esett gyalázatot... Madgearu Joanitescuval, Banu államtitkár Tasian képviselővel, Popovici Mihály Maressel mérkőzött össze, holott a törvény az efféle meccse-let szigorúan eltiltja...
Pop Valér ártatlan arccal azt vála-olta, hogy hivatalosan még nem szer-rett tudomást a párbajok lefolyásáról.
De nem is erről van szó. Egyáltalán nem tudjuk megérteni Tino alelnök fel-háborodását a román politika párbaj-bőseivel szemben.
Amikor a büntetőkodeket csinálták, a párbaj tényleg vérontást, sőt halált jelen-tett.
De ugy, ahogy manapság folynak le a modern párbajok a Dámbovitá partján, sokkal tanácsosabb párbajozni Popovici-val, mint például verekedni vele a ka-mara szőcskékén.
Mares tepista képviselő is ezen a véle-ményen van.
Mert amíg a Popovici-val való golyó-váltásból még egy hajszála sem görbült meg, addig talán még ma is cseng a füle azoktól a pofonoktól és knockautoktól, amelyek a kamarában inkasszált a volt pénzügyminisztertől.
Hagyni kell a párbajozókat, hadd fur-ják tovább is a lyukakat a levegőben.
Még mindig ártalmatlanabb, mintha összeverekednének.

A herceg becsületének ára

Lehet már alkudozni becsület dolgában a legmagasabb arisztokrácia tagjaival is. Miklós orosz cár unokaöccse, a Párizs-ban élő Jussupoff herceg, olyan pompás alakul, szép, elegáns fiatalember, hogy minden gigoló megirigyelheti, kártéríté-sért perelje be a német Emelka filmár-ságot, mely a „Rasputin” című filmet terjeszti. A fiatal herceg ugyan maga megírta részletesen egy vastag könyvben, hogyan mérgezte és ölte meg Rasputint, a „Szent ördögöt”, — ennek dacára becsü-letértésként és rágalmazásnak tekinti, hogy ő a Rasputin-filmben mint gyilkos szerepel. Ez némileg különös, de azért el lehet képzelni, hogy egy igazán finom hercegnek joga van ugyan személyesen megírni, hogy ő milyen körülmények kö-zött ölt, de lelki érzékenységét felháborít-ja, ha nem könyvben olvassák, hanem fil-szen látják, illetve mutogatják, hogy ő ölt. Ugyanis méltánylandó volna ez az érzékeny-ség, ha erkölcsi alapja volna. De Jussu-poff herceg felfogása nem erkölcsi, ha-gy nem üzleti alapon nyugszik. Ő mint fő-kezelő, a Rasputin-ügyet a saját üzleté-

Jorga kisebbségben maradt a bukaresti rektorválasztáson

Bucuresti-Bukarest, március 2. Szerda reggel 9 órakor megkezdődött a bukaresti egyetem rektorválasztás. Három jelölt harcolt, Georgiu dr., a romániai orvosszövetség elnöke, Coculescu bölcsészeti dékán és Jorga. Százharmincnyolc professzor jogosult

szavazásra. Déli 1 óráig hatvanan sza-vaztak le. A szavazást délután folytat-ták és öt óraker fejezték be. Ötven-három szavazatot kapott Georgiu pro-fesszor, harmincötöt Coculescu és tíz-zenkilencet Jorga. Így az új rektor Georgiu professzor lett.

Sulinát az áradás teljesen el-vágta a külvilágtól

Rendkívüli súlyos helyzetbe jutottak a Sulinában rekedt hajók
Konstanca, március 2. Sulina városa teljesen izolálva van, úgyhogy nem le-het megközelíteni. Az ottrekedt hajók igen súlyos helyzetbe jutottak. Tegnap Denei Allah konstancai hajótulajdonos rádióüzenetben kapott Sulinában rekedt hajójának kapitányától, aki tüzelőanyag-ot és élelmiszereket kért. A hajótulajdo-nos az SMR igazgatóságához fordult se-gítségért, ott azonban kijelentették, hogy Sulina megközelítése csak rendkívül anyagi áldozatokkal lehetséges és 190.000 lejt kértek a szállítáért. Denei az össze-get nem tudta előteremteni és így hajó-ját egyelőre sorsára kellett bízni. A jég zajlás nagy veszedelemmel fenyegeti az egész Duna-deltát és az olvadás beáll-tával óriási árvíz várható.

A parlament azért dolgozik ilyen lázasan, mert a kormány távozni akar — írja a Lupta

Averescu marsall körlevélben fordult a néppárt szakadárjaihoz és együttműködésre szólította fel őket. Ghica külügyminisztert a jövő héten visszahívják

Bucuresti-Bukarest, március 2. (Az Uj Kelet tud.) A Lupta szerint az a lázas gyorsaság, amellyel a kormány a parlamentbe dolgozik, a jelenlegi kor-mány likvidálásával kapcsolatos. Ghicát legkésőbb a hét végén visszahív-ják, mert a külügyminiszter még a parlament bezárása előtt le akar mon-dani. Hasonló helyzetben van Vasilescu Carpen ipariügyi miniszter, akinek gazdasági politikája sorozatos veresége ket szenvedett és akit a lap szerint már is lemondottnak kell tekinteni. Jorga ezeket a lemondásokat még nem hozta nyilvánosságra, miután rövid időn belül az egész kormány lemond, ha a parlament a még elintézésre váró fontos törvények vitáját befejezte. A Lupta úgy tudja, hogy a lemondás után semleges kormány alakul, a poli-tikai pártokon kívül álló emberekből, ez a jelenlegi parlamentet május-ra rendkívüli ülészsakra hívja ösz-sze az új választási törvény meg-szavazására.
Ennek alapján szeptemberben lesznek az új választások és összességében a vá-lasztások eredményeként kialakuló par-

lament és kormány veszi át az ország vezetését.

Averescu marsall megkontrázta Goga akcióját

Bucuresti-Bukarest, március 2. Ave-rescu marsall körlevélben intézett pártja tagozati elnökeihez. Rámutat arra, hogy bizonyos szakadármozgalom indult meg, amely a párttagokat a fővárosba hívja. A mozgalom azzal érvel, hogy mindaddig, amíg Averescu áll a párt élén, a néppárt nem kerülhet ura lomra. Ezt ő maga is kijelentette, ok-tóber 25-én, amikor újra választották és akkor egy hang sem emelkedett el-lene, sőt reábizták a kizárólagos veze-tést.

A szakadárak egy esetleges kon-centrációs kormányban való rész-vétel reményében dolgoznak.

Ez a kormány nem lenne hosszú életű és a néppárt ilyen opportunista meg-gondolásoktól nem vezethető magát, bár, ha az ország érdeke kívánja, a koncentrációs kormányt is hajlandó támogatni. Részletes jelentést kért a mozgalomról a tagozatok vezetőitől.

nek, monopóliumának tekint, amelyen csak ő kereshet. Csak ő írhat Rasputin megöléséről regényt, ő csinálhat belőle filmet, operát vagy más jóvedelmező, ér-tékesíthető műfajt. Patentje nincsen erre a monopóliumra, azért indította meg a pert mint gyilkos, becsületsértési és rágal-mazás alapon.
Jussupoff herceg arra alapítja ötven-ezer márkás kártérítési követelését, hogy őt, mint Rasputin gyilkosát egyetlen bíróság sem ítélte el. Ennélfogva ő jogilag nem gyilkos. Igaz ugyan, hogy köztudo-másnak Rasputin halálának okai, hiszen ő, Jussupoff herceg maga megírt mindent könyvében, de ez még nem jogosít fel rá senkit, hogy őt a nyilvánosság előtt, fil-

men, mint gyilkost szerepeltesse. Eddig minden rendben van, — jogi szempont-ból.

Most következik az üzletember, akivel lehet beszélni. Ha az Emelka kifizeti Jussupoff hercegnek a kívánt 50.000 már-kát, akkor vigan futhat a film tovább, Jussupoffnak nincsen semmi kifogása ellene. Vagyis a szép, elegáns, fiatal her-ceg belemegy abba, hogy ő a filmben is gyilkos, — de nem ingyen, hanem 50.000 márkáért. Talán, ha szépen beszélne vele és hivalkozna a jelenlegi gazdasági kri-zisre, még ebből a csekély összegből is enged. Hát ez igazán megható, mert nem szabad elfelejteni, hogy egy hercegről, egy igazi arisztokratáról van szó.

VILÁG TÖKRÉ

A leszerelés ironja

Az egyes államok benyújtották azokat a leszerelési probléma megoldására vonatkozó javaslatokat, amelyeknek megvalósí-tását, illetőleg elfogadását a konferenciától várják. Ahány ház, annyi szokás — ahány ország, annyi leszerelési javaslat. Am ez a különbség csak a javaslatok „külsőjében” észlelhető, lényegükben fogva azonban bizonyos csoportokba lehet őket sorolni. 1. Francia-csoport, amelyhez a kisantant, Belgium és Lengyelország tar-tozik. 2. Szovjetunió-csoport. Ehhez a csoporthoz csatlakozik Itália, a legyőzött államok és Perzsia. Természetes, hogy e két csoport között elkeseredett harc folyik, mialatt teljesen független jellege van az 1. amerikai és 2. nagybritániai javaslatoknak. Bizonyos nézeteltérések azonban e két utóbbi hatalom javaslatai kö-zött is vannak (különösen a tengeri fegy-verkezések terén, ahol Anglia azt akarja elérni, hogy a washingtoni és londoni egyezményeket továbbra is fenntartsák. Amerika pedig hajlandóan mutatkozik a washingtoni és londoni egyezményekben megengedett tengeri fegyverállomány összegét csökkenteni, ami annál is inkább érthető, mert az Egyesült Államok ten-geri flottája sokkal kisebb, mint ahogy azt a fentemlített egyezmények megenge-dik számára), de ez egy olyan probléma, amely a legtöbb országot nem érinti.

Az általános érdeklődés középpontjában természetesen Franciaország javas-lata áll. Van-e chance-ja Marianne javaslatának? A legtöbb jel arra vall, hogy nem. Mert az ellensoportól eltekintve, a „semlegesek” sem fogják támogatni. (Egyébként, ha Amerika és Anglia magá-évátette volna a francia „securité”-politikát, akkor a franciák egész más ja-vaslatot nyújtottak volna be.) Az aláb-biakban kiemeljük a francia javaslat leg-fontosabb részleteit:

1. A polgári — kereskedelmi — légi jár-művek internacionalizálása a Népszövet-ség felügyelete alatt. Eszerint csakis a Népszövetség beleegyezésével konstruál-hat egyik vagy másik ország repülőgépe-ket, még pedig annyit, amennyit a Nép-szövetség — egy közös megegyezés foly-tán — megállapít számára. A polgári repülőgépek internacionalizálása elenged-hetetlen előfeltétele a
2. légi bombázás körül felmerülő probléma megoldásának. Ha az első pontban sikerül egy megegyezés, akkor körülbelül ilyenformán lehetne a katonai repülőgé-pek is a Népszövetség befolyása alá juttatni, ami azért szükséges, mert men-nél nagyobb befolyást gyakorolhat a pol-gári és légi járművekre, annál inkább képes garanciát nyújtani egy háboru esetén.
3. Csakis azon országok tarthatnak fenn bizonyos szárazföldi és tengeri had-erőket, amelyek kötelezik magukat egy konfliktus esetén azokat a Népszövetség rendelkezésére bocsátani, hogy utóbbi a népszövetségi paktum 16-ik pontját al-kalmazhassa a támadó féllel szemben.
4. Egy nemzetközi katonai erő megszer-vezése a Népszövetség felügyelete alatt, amelynek rendeltetése elsősorban abból állana, hogy a Népszövetség, mint első segélyt bocsássa ezt a nemzetközi had-sereget egy megtámadott ország rendelkezésére. A konferencia feladata lesz an-nak a megállapítása, hogy az egyes or-szágok mennyiben kötelesek hozzájárulni e hadsereg fentartásához. Franciaország a maga részéről a következő haderőket hajlandó a népszövetségi hadsereg ren-delkezésére bocsátani:
 - a) egy Európán kívüli konfliktus ese-tén: egy vegyes lovassági ezredet, egy könnyű tengeri osztagot, egy vegyes légi csapatot, továbbá szárazföldi hadianyagot személyzet nélkül;
 - b) egy európai konfliktus esetén: egy mindenféle fegyverekkel ellátott osztagot, egy tengeri osztagot, egy vegyes légi csapatot és szárazföldi hadianyagot — személyzettel;
 - c) egy olyan európai konfliktus esetén,

Amióta dohányzik, fogai nagy hajlandóságot mutatnak arra, hogy megsárguljanak. A dohányszag is kellemetlen. Kerülje ki mind a kettőt! Használja fogainak tisztításához az erősen aromás és hatásosan tisztító

PEBECO
fogpasztát

Tiszta óntubusokban Lel 20 és 32

amelyben a támadófelének közös határa van Franciaországgal: a b) alatt jelzett haderőkön kívül még olyan erőket is, amelyek minden esetben a Népszövetség fog meghatározni.

Amint látjuk, a francia javaslatban egyáltalán nem esik szó a fegyverkezések csökkentéséről, hanem azoknak korlátozásáról és nemzetközi értelemben vett átvezetéséről. Igaza van tehát Jules Sauerweinnak, aki a francia javaslat benyújtása után azt írta, hogy nem lesz erélyi, hanem a fegyverkezések átváltottatásának kellene nevezni a genfi konferenciát.

Teljesen más célokat tűzött ki maga elé Németország leszerelési javaslata. A német delegáció mindenekelőtt abból indult ki, hogy a fegyverkezések csökkentését ugyanabban a mértékben kell megvalósítani, amelyen mértékben ezt a versaillesi békeszerződések 8-ik pontja előírja, vagyis úgy, ahogy ezt Németországban keresztülvitték. Németország, amely katonai repülőgépekkel nem rendelkezik, ellenben egy jólfejlesztett polgári repülő-járással, hallani sem akar a polgári repülőgépek internacionalizálásáról. A német delegáció azon a véleményen van, hogy a polgári repülőgépek nemzetköziesítése esetén Németországot az utolsó védekezési eszköztől fosztanák meg. Miután teljesen elveti a francia javaslatot, a következő pontokban foglalja össze javaslatait:

1. A támadó fegyvernemek elpusztítása (katonai repülőgépek, tengeralattjárók, stb.).
2. A nehéz tüzérség felfüggesztése.
3. A rohamkocsik eltörlése.
4. A katonai repülés, akár szárazföldi, vagy tengerföldi, megtiltása és végül
5. az olyan erők megszüntetése, amelyek egyenes veszélyt jelentenek az egyes nemzetek számára. (Ez a pont teljesen érthetetlen, hiszen minden erőnek az a rendeltetése, hogy általa megóvjának egy országot az ellenség behatolásától).

Sokkal tovább megy követeléseivel a Szovjetunió, amely a teljes és általános leszerelés álláspontjából indul ki. A szovjetdelegáció nemcsak a modern fegyvernemek megtiltását követeli, hanem a szárazföldi hadseregek létszámának a minimumra való redukálását is.

Ennek a javaslatnak van a legkevesebb esélye, hogy elfogadják s ezt nem mi mondjuk, hanem maga Litvinov jelentette ki.

„A szovjetdelegáció nem csinál magának illúziókat abból, hogy javaslatait elfogadják s ezért egy kisebbmértű csökkentésbe is hajlandó belemenni, feltéve, ha a végcél mindenkinél ugyanaz lesz: a teljes és általános leszerelés.“

Az amerikai Egyesült Államok által benyújtott javaslatok még nem konkrétak, úgy, hogy a delegáció fenntartotta magának azt a jogot, hogy a konferencia folyamán ezeket kiegészítse vagy megváltoztathassa. Az amerikai delegáció egyelőre támogatja azokat a tárgyalásokat, amelyek a következő fegyvernemek csökkentéséről szólnak:

1. Tengeralattjárók (teljes megsemmisítése).
2. A tengeri flotta részleges redukálása, (amely nagyobb, mint a washingtoni és londoni egyezményben előírt korlátozás és csökkentés).
3. A szárazföldi hadseregekből csak annyit megtartani, amennyi az ország belső rendjének megőrzéséhez és egy külső támadás esetén a védekezéshez szükséges.

Az erdélyi román parasztságot és falusi intellektueket katasztrófálisan érinti a konverzió

Több mint kétmilliárd paraszttétet forog veszedelemben az erdélyi román bankoknál. A Solidaritatea folytatja akcióját a konverzió ellen

Bucuresti-Bukarest, március 2. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Solidaritatea szövetségbe tömörült erdélyi román bankok képviselői szakadatlanul tárgyalnak Bukarestben a konverziós javaslat ügyében. A Solidaritatea igyekszik számadatokkal bizonyítani Argetoianunak, hogy a konverzió jelenlegi formában való megszavazása Erdélyben nem annyira a bankok, mint inkább a parasztság súlyos megkárosítását jelenti. A szövetség 156 bankot foglal magában. Ezek közül 101 pénzügyi pontos helyzetét ismertette eddig Argetoianunval a Solidaritatea. A bankok helyzete számokban a következőképpen alakul:

Alapítók és tartalékok 720 millió. Részvényesek 44 ezer 500. Ebből 17 ezer 100 kisgazda, akiknek 115 millió 400 ezer lej értékű részvény van a birtokukban. 1689 egyházi, iskolai és kulturális fektette pénzét részvényekbe 106 millió lej értékben. 2310 részvény 41 millió 400 ezer lej értékben özvegyek és árva kezében van. Tanárok, papok és tanítók 6912 részvény fölött rendelkeznek, 81 millió 300 ezer lej értékben. Ügyvédek, orvosok és mérnökök képezik az utolsó kategóriát: 3207 részvény, 121 millió 800 lej értékben.

A bankok betétállománya 2 milliárd 860 millió lej tesz ki. A betétesek számszerűleg legnagyobb csoportját paraszttétet alkotják: 37 ezer 093 paraszttétet 1 milliárd 17 millió lej betéttel. Ezenkívül: 10 ezer 152 egyházi és kulturális egyesület, alap, stb. 597 millió 300 ezer lej, 5363 árva és özvegy 18 millió 100 ezer lej, 6256 pap, tanár és tanító 236 millió 300 ezer, 3245 ügyvéd, mérnök és orvos 200 millió lej betéttel.

A bankok kihelyezése összesen 4 milliárd 660 millió lej tesz ki. Ebből kölcsönöket kaptak: 246 ezer 27 paraszttétet 600 millió lej, 1232 egyházi és kulturális 154 millió, 12 ezer 350 özvegy és árva 265 millió, 2952 ügyvéd, orvos 182 millió, 17 ezer 114 kereskedő 1 milliárd 100 millió lej értékben.

A statisztikai számok arról tanuszkodnak, hogy a konverzió Erdélyben súlyos veszteségeket okozna nemcsak egy hatalmas parasztrétegnek, de különösképpen a román kulturális intézményeknek s a falusi román intellektueknek is. Aligha valószínű azonban, hogy a kormány a törvény megszavazásánál figyelemmel lesz ezekre a speciális erdélyi vonatkozásokra.

Select Mozgó Mai kezdettel mutatja be a Select Mozgó

Lebegő szüz

szenzációs hangos vígjátékot, főszerepekben: Fritz Schultz—Dina Gralla—Szöke Szakáll. Műsoron kívül hangos hirdető. Monopol Erolfilm.

Borzalmas pusztítóeszköz — a háboru megállítására

Egy angol mérnök távolból kormányozható bombavető repülőgépet talált fel és találmányát csak a Népszövetségnek hajlandó átadni

London, március 2. A Daily Herald jelentése szerint Barlow angol mérnök, aki szakkörökben légi bombák és tengeralatti aknák feltalálásával már ismert nevet szerzett, új és félelmetes romboló eszközt talált fel, amelyet villamoshullámok segítségével irányítanak és amely huszonnégy óra alatt 1600 kilométeres körzetben minden tárgyat, még a legnagyobb városokat is el tudja pusztítani. A manőver végrehajtásához ötezer ember és az új robbanóanyag 15.000 egysége volna szükséges. Barlow mérnöknek az a szándéka, hogy találmányát ingyen felajánlja a Népszövetségnek, mert az a véleménye, hogy ezáltal a nemzetek szövetségének módjában lesz a jövőben minden háborút megakadályozni.

Angol szakértők véleménye szerint az

új találmány nem más, mint egy új és rendkívül erős hatású robbanóanyaggal megrakott repülőgép, amelyet villamoshullámok segítségével lehet irányítani.

A repülőgépeknek távolról villamossággal való kormányzásával az amerikai tengerészeti minisztérium támogatása mellett már évekkel ezelőtt kísérleteztek, azonban ezek a kísérletek nem jártak a várt eredménnyel. Ezzel szemben egy német mérnöknek már sikerült a Wannseeen drótnélküli villamoshullámokkal egy jachtot távolról kormányozni. Ugyalászik, hogy most sikerül a repülőgépek dróttalan uton való kormányzásának a problémáját is megoldani és ez az alapja a Barlow meglepő és megdöbbentő találmányának.

Hét színigazgató ajánkozik az erdélyi munkanélküli színészek megszervezésére

Isac Emil vezérinspektor nyilatkozata különböző aktuális színészeti kérdésekről

Cluj-Kolozsvár, március 2. A színésznymornak mai kétségbeesítő helyzetében fordultunk Isac Emil színészeti vezérinspektorhoz, aki a különböző, a színészeket, a színjátszást és a műkedvelőelőadásokat érintő kérdésekben a következő felvilágosítást volt szives közölni:

A műkedvelőelőadások iránti kérényeket az érdekeltek küldjék be idejekorán hivatalomba: lehetőleg az előadás időpontja előtt tizennégy nappal. Akkor biztosítani tudom őket, hogy a szépművészeti minisztérium engedélye idejében érkeznek az illetékes helyi hatóságokhoz. Naponta 20—25 kérény fut be, ezek alapos elintézése

időt igényel. Mellékelni kell a szindarabok, szavaltatok stb. eredeti szövegét is, kivéve, ha közismert vagy klasszikus darabok kerülnek előadásra. A jiddis és héber szöveget is be kell terjeszteni. Ezek lefordításával és referálásával Szabó Imrét bíztam meg.

A munkanélküli színészek szerződésére néhány ajánlat érkezett hozzám. A minisztérium a szerződést, helyesebben a szervezkedést és szereplést feltételekhez kötötte. A tagok csak román állampolgárok lehetnek, továbbá, hogy a vállalkozók garantálják a tagokkal szemben vállalt kötelezettségek teljesítését. A szerzői jogdíjakat — ha külön megállapítás

nincs a szerzővel, a Szerzők Szövetségének megbízottja hajtja be előadásokként. Eddig befutott hozzám hat olyan kérény, amely a munkanélküli színészek számára kenyeret és foglalkozást ígér: Sarkadi Gusztáv, Wild József, Karácsonyi Miklós, Battyán Kálmán, Vermes Dezső és Jándi Károly.

Javasolni fogom Bukarestben, hogy olyanok kapjanak koncessziót, akik kétségtelenül elegendő tesznek szerződésbeli kötelezettségüknek.

Csak olyan tagok működhetnek, akik a Romániai Színész Szindikátus tagjai. Bukarestben március első napjaiban bizottságot neveznek ki, amelynek feladata lesz a színészek selejtezését végrehajtani. Szindikátusi tag csak az lehet, akinek színészi rátermettségéről a bizottság meggyőződött.

Isac Emil vezérinspektor végül kijelentette, hogy a munkanélküli színészek istápolását a minisztérium és az inspektorátus elsőrendű feladatának tekintik és minden könnyítést megadnak arra, hogy a színészek kenyérhez és színpadi érvényesüléshez jussanak.

Két év Brazília őserdeiben

Mac Creagh humoros utleírása

Hat komoly, száraz tudós elindul két esztendő felfedező utra Brazília ember nem járta belsejébe. Céljuk: „új biológiai egyedeket tanulmányozni és gyűjteni“ a teljesen kifürkészhetetlen területen. Ennek az expedíciónak a hivatalos naplója minden bizonyára nagy tudományos értékkel bírna, de okvetlenül olyan nagyképű lenne, hogy senki sem tudná elolvasni. Szerencsére azonban a hat tudós expedíciójában résztveszt egy halatlanul ötletes, vidám és főlényes civil Mac Creagh, aki nem törődik a bogaras tudósok aprólekos tudományosságával, hanem nevetve, csipkelődve írja le az expedíciónak nem tragikus, hanem komikus zati elemeit.

Valóban, amikor hat nagyképű tudós, aki még sohasem látott dzsungelt és legfeljebb vasuton utazott, beletemetkezett egy csoportba verődve az őserdő fárasztó ismeretlenségébe, ott hálás témája annak a főlényes megfigyelőnek, aki velük megy és akit nem a növények, bogarak, kövek érdekelnek, hanem azok, akik ezt felfedezik.

Mac Creagh könyve, Két év Brazília őserdeiben, mely tizenegyedik kötete Dante kiadásában megjelenő A Világ körül sorozatnak, így aztán olyan utleírás lett, amely igazán állandóan az utirajzi irodalmában: Egy humoros expedíciórégény.

Kik azok az amerikai tudósok, akik résztvettek ebben az expedícióban, nem tudjuk meg. A szerző névtelenül szerepelteti őket, az Igazgatót, a Hires Statistakust, a Hires Botanikus, a Hires Rovargyűjtőt, a Hires Ichtyológust és a Nagyrót, akik szinte állandóan veszekednek és sokszor hetekig még beszélő viszonyban sincsenek egymással. Állandóan féltékenyek egymásra, mindegyik lenéz a másik tudományát s amellet esetlenségű dzsungel veszedelmeiben.

De ha ezeknek a nagyképű tudósoknak a története valóban kitűnő és hálás témája a csufolódásra, Mac Creagh könyve megpusztán az ő kicsufolásukra szorított. A jókedvű mesemondás mögül kiesel az író tudása s kiderül, hogy a könyvszerzője valóban élesszemű és nagyvonalú etnografus. Számos eredeti fényképféltétel és könyvet ellenállhatatlanná érdekesé.

Műkedvelőknek purimra!

Szabó Imre egyfelvonásos tréfái

Telitalalat

ára előadási jogdíjjal 300 lej. Purimi ebéd ára előadási jogdíjjal 200 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvtár osztálya utján.

Danila utja agitátorsági

Danila

Berinde ló Danila hív

Borsa, március 2. (Két év meg először Danila első látogatás kíméletet Borsa zsidóság tatóri tevékenységé ga gyümölcsét és működése nyomán sa iszidóknak az a napokon keresztül lagsajtót. Aztán a repült a zsidók háza nagy pör is lezajlott. Ezek az erdélyben. Azóta sem csölet hullámai ebben nila mögött gazdag, rok is állottak, akik

Kosztot

Mint ismeretes, a Danila váratlanul be zeti-parasztpártba. Berinde Cuza Sándor ta rá magát a vaspár hevesverő borsai ki nyilatkozatban is lesz a furcsa világnézeti elvár szeszt Danila. Most nem egykori protektor parasztságot. Danilana lási eszmi támadtak. jébe, hogy Andercor van és ugyanakkor a nagy tömege éheznek. hogy

Danila

Danila békében élt a polyanai kulturháza sodott. A lecsendesült legbarátságosabban él nem szegvelte ezt a z nyilatkozatban is lesz a furcsa világnézeti elvár szeszt Danila. Most nem egykori protektor parasztságot. Danilana lási eszmi támadtak. jébe, hogy Andercor van és ugyanakkor a nagy tömege éheznek. hogy

a polyanai kulturháza parasztság számára szeritani fogja Ande vagyonát szétosztva között

A vagyonelosztásban a ték a legönzetlenebb stantint. A vagyon jelenmágának akarta meg desen aztán a versen tok két táborba szolta — Danila személyes h volna azt a megoldást kapja a vagyon, de a hangoztatja, hogy ha kerülnek az értékek, u parasztság és ne egy

Ütk

Az összetűzés érthet szenzációja volt a falur legnagyobb érdeklődés és a vasárnapi háza zületeket tettek a vári A vajnikok harci kedv hogy zászlóval és reze fel a Polyanára. Elükön au volt közlési bíró és aki, mint ismeretes, mo parasztpárti. A lelkes felvonult csapatot azonál kellemetlen meglep emellen meglepetés Da önyí rohamcsapata volt ára. Rövidesen hatalm dött ki a két csoport Berinde felkészte a

Danila utja a Vasgárdától, a nemzeti parasztpárton keresztül a „kommunista” agitátorságig...

Danila Constantin „elkommunizálta” Anderco Cuza Sándor borsai szenátor vagyonát

Valóságos polgárháboru fejlődött ki Borsán Danila „forradalmisított” parasztjai és a nemzeti parasztpárti vojnikok között

Berinde lelkész véresre verték és a patakba dobták Danila hívei

Borsa, március 2. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Két évvel ezelőtt jelent meg először Danila Borsán és ez az első látogatás kimondta a halálos ítéletet Borsa zsidósága fölött. Danila agitatori tevékenysége megteremtette a maga gyümölcseit és a féktelen izgató működése nyomán megkezdődött a borsai zsidóknak az a kálváriája, mely hónapokon keresztül foglalkoztatta a világsajtót. Aztán a vörös kakas is felrepült a zsidók házára és a szatmári nagy pör is lezajlott... Vérrel irt dájtumok ezek az erdélyi zsidóság történetében. Azóta sem csillapodtak le a gyűlölet hullámai ebben a községben. Danila mögött gazdag, tekintélyes polgárok is állottak, akik anyagi támaszát képezték a tervszerű agitációnak, melynek célja az volt, hogy teljesen kipusztítsa a vagyonából és testi épségéből amugyis kiforgatott máramarosi zsidó néptömeget.

Danila és Anderco Cuza Sándor

Danila Constantin támogatói között elsősorban Anderco Cuza Sándor volt szenátor állott, aki egyike a leglelkesebb antiszemitaiknak, bár a parlamentbe a nemzeti-parasztpárt demokrata jelszavaival került be. Két évig tartott ez a barátság Anderco Cuza Sándor és Constantin Danila között, míg most váratlanul fordulat állott be ebben a protektor és protezsált között, évek óta tartó barátságban.

Kosztot és kvártélyt kapott a bukott képviselőjelölt

Mint ismeretes, tíz hónappal ezelőtt Danila váratlanul beiratkozott a nemzeti-parasztpártba. Erre a lépésre Anderco Cuza Sándor rábeszélésére szánta rá magát a vasgárda talantumos és hevesvérű borsai kiküldöttje. Danila valóban mint képviselőjelölt szerepelt a nemzeti parasztpárt máramarosi listáján, de sikerült is megbuknia a választásokon. Érthető, hogy Danila árat

Danila „világnézeti” elváltozása

Danila békében élt a borsai parasztközpontján kulturházában, sőt meg is házasodott. A lecsendesült agitátor most a legbarátságosabban élt a zsidókkal és nem szegyezte ezt a zsidószerepét sajtóviláglatokban is leszógni. Általában a világnézeti elváltozások ment kezesül Danila. Most nem a zsidók, hanem egykori protektora ellen vezeti a parasztságot. Danilának — kollektivizációs eszméi támadtak. Szegyet ütött a fejébe, hogy Anderconak nagy vagyonát és ugyanakkor a borsai parasztságot nagy tömege éheznek. Danila elhatározta, hogy

a polyánai kulturházat kisajátítja a parasztság számára és egyben kényeszerint fogja Andercot, hogy egész vagyonát szétossza a parasztság között.

A vagyonelosztásban azonban nem vezetett a legönzetlenebb célok Danila Constantin. A vagyon jelentékeny részét — magának akarta megkapni. Ezen a kérdésen aztán a vérszemét kapott parasztságot két táborba osztottak. Az egyik tábor Danila személyes hívei — elfogadta volna azt a megoldást, hogy Danila a vagyonát, de a másik tábor azt követelte, hogy a Polyánai szétosztására kerüljenek az értékek, úgy azokat a borsai parasztság és ne egy idegen kapja meg.

Ütközet a repedel hidon

Az összetűzés érthetően a legnagyobb szenzációja volt a falunak és mindenki a legnagyobb érdeklődéssel várta, hogy mi lesz a vasárnapi házavatási ünnepélyen. Vojnikok, de az ellentábor is nagy előkészületeket tettek a várható csatározásra. Vojnikok harci kedve oly nagy volt, hogy zászlóval és rezesbandával mentek a Polyánára. Élükön Mihali Joan Fás volt községi bíró és Berinde lelkész, de mint ismeretes, most szintén nemzeti parasztpárti. A lelkes énekszó mellett szervezett csapatot azonban a repedel hidon kellemetlen meglepetés várta. A kellemetlen meglepetés Danila és négyszáz fegyveres rohamcsapata volt a vojnikok számára. Rövidesen hatalmas közelharc fejlődött ki a két csapat között.

Berinde lelkész a „forradalmárok”

kivánt ezért a debacle-ért, amely egyébként azzal is járt, hogy a vasgárda kiközösítette tagjai sorából Danilát, amint azt annakidején az egész erdélyi vasgárdalégió nagyváradi értekezletén határozatban le is szegte. Anderco szép kulturházat építtetett a nemzeti-parasztpártnak Borsán és ebben a kulturházban Danila Constantin lakást és teljes ellátást kapott.

A harc mégsem e két tábor között tört ki. Akadt ugyanis egy harmadik csoport is. Ez a harmadik csoport a nemzeti-parasztpárt volt, mely Borsán Anderco Cuza Sándor vezetésével szervezte meg hirhédit vojnikjait. Anderco a polyánai kulturházat a vojnikoknak akarta adományozni és a ház ekkor a vojnikok kulturcéljait szolgálta volna.

Anderco szabályszerűen a pártnak adományozta az épületet és vasárnap kellett volna lezajlania a házfelavatási ünnepségnek.

Szombaton éjjel öt vojnik jelent meg a kulturházban, ahol felszólították Danilát, hogy adja át a házat a nemzeti-parasztpártnak. Danila nem fogadta nagy barátsággal az érkezőket. Kijelentette, hogy a házat nem adja át, mert az jogos tulajdonát képezi, azt

ő a nép nevében Anderco Cuza Sándortól elkönfiskálta.

A vojnikok eltávoztak és népebb „küldöttséggel” tértek vissza. Csak hogy közben Danila is megerősítette védelmi pozícióit és az éjszakai órákban véres vereskedés játszódott le a ház előtt, melynek következtében

a kulturház ablakai és ajtajai darabokra törve maradtak meg a helyszínen.

egy csoportja körülfogta és úgy elverte, hogy összetört csontokkal a hídról a vízbe esett.

Reverendáján ékeskedő értékes aranykeresztjét elvesztette. Mihali Joant úgy elverték, hogy hónapokig kell hogy az ágyat nyomja. Pucás polyánai csendőrszakaszvezető nem volt képes egyedül fenntartani a rendet és a levegőbe lött, de ekkor a rohamcsapat egy a szakaszvezetőt, mint a mellé levő csendőröket megtámadta és véresre verték őket.

Csak Durdea Petru borsai csendőrmester erélyének volt köszönhető, hogy a rend végül helyreállt.

Danila azonban nem oszlatta szét csapatát, hanem Anderco Cuza Sándor házához vezette és ostrom alá vették a volt

szenátor épületét. A parasztközpontot rendeztek Anderco ellen és követelték, hogy ossza el közöttük vagyonát. Anderco Cuza a házból egész családját és eselődését felfegyverezve a legnagyobb félelemben várta a következményeket.

Titulescu lesz a Népszövetség főtitkára?

Angol és francia diplomáciai körök a londoni román követvel szeretnék betölteni a lemondott Sir Eric Drumond helyét

Genf, március 2. Az amerikai Chicago Daily Tribune genfi tudósítás alapján azt az érdekes hírt közli, hogy Titulescu jelöltetni fogja magát a Népszövetség főtitkári állására, amely Sir Eric Drumond lemondása folytán megüresedett. A hír természetesen nagy feltűnést keltett és a bukaresti sajtóban élénk kommentálások tárgyát képezi. Az „Adeverul” megállapítja, hogy bár a Népszövetség főtitkári állása egyike a legelőkelőbb diplomáciai méltóságoknak, amelyre csak egy diplomata eljuthat, mégsem valószínű, hogy Titulescu igényt tartson erre az állásra. A főtitkár a tulajdonképeni irányítója az egész genfi aeropagnak. Am ebben az esetben Titulescunak vissza kellene vonulnia Románia érde-

kében kifejtendő minden kül-, vagy belpolitikai tevékenységtől, amire a londoni követ nehezen fogja elhatározni magát.

A „Curentul” munkatársa a külügyminisztériumtól azt a felvilágosítást kapta, hogy a román kormány semmilyen értesítést nem kapott erre vonatkozólag Titulescutól. Igaz ugyan, hogy francia és angol diplomáciai körök puhatoloztak ebben az irányban a román kormánynál. Nem valószínű azonban, hogy Titulescu elfogadja a főtitkári méltóságot, mert ebben az esetben előbb le kellene mondania a londoni követi méltóságáról. A kérdés egyébként nem égetően aktuális, mert a Népszövetség főtitkárat csak 1933-ban fogják megválasztani.

A felfegyverzett lappok elindultak a finn főváros felé, hogy elfogják a demokratikus kormányt

A kormány, amelynek három konzervatív tagja visszalépett fegyverbe léptette a karhatalmat a lapokkal szemben

London, március 2. Az Evening News helsinki távirata közli, hogy a finn kormány három minisztere visszalépett. A távozó miniszterek a finn konzervatív párt tagjai, akiknek lemondása a lappomozgalmat újjáéledésével áll kapcsolatban. A kormányban benmaradtak a haladó-, svéd- és agrárpárti miniszterek. Helsinkiben a középületek elé páncélos gépkocsikat vonultattak fel és a fontosabb pontokat gépfegyveres osztagok szállották meg.

A finn kormány tájékoztatója szerint a rendőri karhatalom és a hadsereg a kormány rendelkezésére áll s a kormány meg fog akadályozni minden rendbontási kísérletet.

A zavargási területre katonaságot vezényeltek. A svéd lapokhoz érkezett táviratok szerint a lappo vezérek kihallgatást kértek az államfőtől, de az elnök nem akarta fogadni őket. Erre levelet intéztek az elnökhöz, melyben

gyengeséggel vádolták meg a kormányt amiatt, hogy megtorlás nélkül hagyják a lappo-mozgalmat részesei ellen elkövetett gyilkos merényleteket.

Ezért vált szerintük szükségessé saját sorsuk energikus kézbevétele, mert nem hagyhatják Marx híveinek tulkapasait válasz nélkül. Finnország délnyugati részében a lappok fegyveres gyülekezése még mindig tart. Több helyen a szociáldemokraták gyűléseit szétverték s hatóságokat is elmozdítottak helyükből.

A felfegyverzett lappok Helsinkire ellen vonulása hírének megkezdő-

dott. A finn fővárosban nagy az izgalom. Ma a hadsereg főparancsnokának lakása környékén öt gyanús embert őrizetbe vettek.

A végrehajtó hatalom birtokosait és a magasrangú tisztakat merényletektől féltik s lakásaikat őrzik. A lappo-mozgalmal rokonszenvező több sajtóorganumot ma elkoboztak. Telefonforgalom a külfölddel teljesen megszűnt s csak a svéd határról lehet cenzurázatlan táviratot feladni a külföldnek.

Berlin, március 2. A lapoknak a finn-svéd határvidékről érkezett hírei szerint Helsinkit katonai kordon fogja körül. Igazoltatás nélkül sem egyes személyeket, sem csoportokat nem bocsátanak be a főváros területére. A finn fővárosban nagy az izgalom. Kiliás van az ostrom-állapot kihirdetésére. Eddig a lappo-mozgalmat hívei még nem provokáltak ki nagyobb összeütközést a karhatalommal, csak Oesterbotten és Karelia tartományokból jelentettek kisebb incidenseket. Helsinki körül a főváros felé irányított vonatokat a finn rendőrközegek minden állomáson felhárították, átkutatják s az utasokat igazoltatják.

— Még mindig tart az amerikai hossz. Newyorkból jelentik: Az itteni tőzsdén az a vélemény alakult ki, hogy végleges javulásra csak akkor lehet számítani, ha a kereskedelem és az ipar helyzete javulni fog és Washingtonból intézkedéseket tesznek a bessz-spekuláció megrendszabályozására.

5 drb. autobusz

Chevrolet-gyártmány, 18 ülőhelyes eladó. Megtekinthetők üzemben 3 drb Szilágysomlyón, 2 darab Perry cégnél Clujon.

Méra & Comp.
Simleui-Silvaniei

Időközben a helyszínére érkeztek Udeanu csendőrmester és Mihali Gavrilă Străfundă községi bíró, akik tárgyalásokat kezdtek Danilával. Ez azonban csak akkor volt hajlandó elhagyni a csepetaték színhelyét, amikor Anderco Cuza Sándor nyilatkozatot irt alá, hogy vagyonát a szegények között kiosztja.

Ezzel egyelőre véget ért a harc, mely Anderco Jándor vagyonát körül Danila igazgatására felviharzott. A kedélyek azonban nem csillapodtak le és Udeanu őrmesternek még sokszor kell majd tekintélyét latbavetnie, hogy a további vérontást megakadályozza. (r. j.)

perzők Szövetsége...
ja be előadás...
hozám hat olya...
nkanékküli szín...
t és foglalkozás...
y, Wild József...
attyán Kálmán...
di Károly.

m Bukarestben...
nak koncessziót...
get tesznek szer...
üknek.

k működhetnek...
nész Szindikátus...
március első nap...
veznek ki, amely...
zínészek selejtezé...
Szindikátusi tag...
színeszi ráter...
ág meggyőződött.

pektor végül kije...
anékküli színész...
rium és az inspek...
adatának tekinti...
megadnak arra...
vérhez és színpad...
nak.

azilia ősb... ben

oros utleírása

tudós elindul két...
ra Brazília ember...
Céljuk: „uj biológ...
mányozni és gyűj...
készségtelen terü...
ciónak a hivatalo...
ára nagy tudomá...
e okvetlenül olya...
senki sem tudná...
e azonban a ha...
résztvesz egy hal...
n és fölényes civi...
törődik a bogara...
tudományosságával...
kelődve írja le a...
gikus, hanem boh...

at nagyképű tudó...
t dzsungelt és leg...
tt, beletemetkez...
az őserdő fáraszt...
hálás témája aka...
figyelőnek, aki ve...
a növények, bogr...
hanem azok, aki...

e, Két év Brazíli...
zenegyedik kötete...
gjeleno A Világ k...
rtán olyan utleír...
rtatlan az utirajz...
umoros expedició...

kai tudósok, aki...
expedicióban, ne...
névtelenül szerep...
t, a Hires Statist...
us, a Hires Rova...
vológust és a Na...
andóan veszeked...
ég beszélő viszo...
ssal. Állandóan f...
mindegyik lenézi...
amellétt esetlene...
ben.

nagyképű tudóso...
kötető és hálás t...
Creagh könyve n...
olásukra szorítko...
dás mögül kicsill...
erül, hogy a kö...
szemű és nagysz...
eredeti fénykép...
ellenállhatatlan

előknek...
mra!

elvonásos tréfái

alálalat

gdijjal 300 lej...
adási jogdíjjal...
az Uj Kelet kö...
utján.

Paul Painlevé: „Franciaország szilárdan kitart a Zsidó Nemzeti Otthon mellett“

A revizionisták és a Hilmi-rejtély — Franciaország és a cionizmus

Egy névtelen indiai mohamedánustól származtak az Abbas Hilminek tulajdonított javaslatok egy zsidó-arab kerekasztal-konferenciára

„Pánik-akció“ és a hivatalos cionista politika

Chuj-Kolosvár, március 2. Jabotinszky és Grossmann, a Revizionista Unió vezetői heves offenzívát zúdítottak a cionista exekutív és az angol kormány Palesztina politikájára. Vagy ahogy a londoni Haolam jegyezte meg igen találóan egy „pánik-akció“ indították meg a cionista közvélemény alarmizálásával. Meir Grossmann a vezetőjéről sajtónyilatkozatok özönét ontja Londonban, azzal, hogy merénylőket készítettek a cionizmus ellen, Jabotinszky pedig a Haintban és a Morning Journalban cikkeztek ezzel a címmel: „A Balfour-deklaráció vége?“. És burkol tan bár, de azt sejtetik, hogy a cionista exekutív az angol kormánnyal manőverezik a Balfour-deklaráció és a mandátum ellen.

Mindez pedig abból az apropóból történik, hogy egy Abbas Hilmi nevű politikai kalandor neve alatt egy levél és egy több pontból álló javaslat látott napvilágot a londoni sajtóban, amelynek első előhírnökei és beharangozói ugyancsak a harcot meghirdető revizionisták voltak. Ez a levél és ezek a javaslatok egy állítólag küszöbön álló round-table konferenciáról, Palesztinának kantonrendszerre való átalakításáról, egy arab és egy zsidó zónáról szólnak.

Jabotinszky és a Haolam sajtópárba

Nem áll szándékunkban lekicsinyelni a revizionisták offenzíváját, vagy azt rossz indulatú színezetben beállítani. Még azt sem vitatjuk el a revizionistáktól, hogy az ilyen javaslatok és az ilyen tendenciák, amelyeket az Abbas Hilmiel kapcsolatos közlemények tartalmaznak, csakugyan éles ellentétben állnak a cionizmussal és főképpen a herzi cionizmussal. Még abban is egyetértünk velük, hogy a cionisták még tárgyalási alapul sem fogadhatnak el ilyen proposíciókat. De nemcsak tartalmuknál fogva. Hanem eredetükénél fogva sem.

Erről van szó.

Mert nem egészen indokolatlan az a válasz, amellyel a cionista exekutív hivatalosa, a Haolam reflektált Jabotinszky cikkére. A revizionisták ugyan a tulajdolték a célon és olyan temperamentummal, olyan lendülettel fekdtek bele az offenzívába, hogy közben szem elől tévesztették az objektív tényezőknél higradt és felelősségteljes mérlegelését. Még mielőtt megcsörtették volna az Abbas Hilmi-féle javaslatok feyverét, nem ártott volna alaposabban megvizsgálni ezt a harci eszközt, vajjon nincs-e rozda annak szerkezetében, vajjon nincs-e valami gvári hiba benne, amelynek következtében még visszafelé sültet el a cionista exekutív ellen fordított masina.

Megoldódott a Hilmi-rejtély titka

Ugyanis szerte foszlott a Hilmi-rejtély. Semmivé zsugorodott a hatalmas szenzáció, a nagy bomba. Miután ugy a cionista, mint az arab vezetők, miután ugy a londoni, mint a jeruzsálemi kormány hivatalosan megcáfolta a Hilmi-féle javaslatok körül szárnyra kelt verziókat és fontoskodásokat, — kisült, hogy a főmuftinak és az egyiptomi exkhedivének tulajdonított javaslatok mögött egy névtelen indiai-mohamedán férfi rejtőzik, a dokumentumot pedig egy indiai újságíró adta át egy zsidó kollégájának és annak másolatát több személyiséghez juttatták el. És így a revizionista vezetők-höz is.

Ez a leleplezés azonban nem zárja ki, hogy az anonim akcióban Abbas Hilmi keze is benne van. Már csak azért sem, mert egy ilyen sakkhuzás tökéletesen egybevág azokkal a politikai manőverekkel, amelyekkel a háboru alatt mesterkedett az „állásnélküli“ exkhedivé, mint Németország csöppet sem előkelő diplomáciai ügynöke és az azoknak a kísérleteknek a lánolatába is méltán beilleszkedik, amellyel Abbas Hilmi Sziria trónusára próbálkozik felkapaszkodni, ha pedig ez nem sikerülne, ugy Palesztinában szeretne egy olyan helyzetet teremteni, amely előkészítheti számára a Szent-föld királyi trónusát. Ezek után azonban

Nem minden ok nélkül írta a Haolam: „Jabotinszky ur felelőtlen és könnyelmű játékot üz ezekkel a javaslatokkal... Az exekutívénak már hetekkel ezelőtt birtokában voltak ezek a proposíciók, de olyan érdemtelennek és illetéktelennek tartotta a forrást, hogy semmilyen jelentőséget nem tulajdonított azoknak... A revizionisták, csupán informatív is, megérdeklődhettek volna az exekutívétől, van-e tudomása ezekről a javaslatokról és ha igen, mit tett és mit szándékszik tenni azokkal kapcsolatban, még mielőtt megindították volna a nagy „pánik-akció“.

Ma amikor az általános világhelyzet, a zsidóság gazdasági összeomlása és az utóbbi két esztendő megpróbáltatásai amugyis destruktív hatással vannak a zsidó néplélekre, alaposan meggondolandó egy ilyen „pánik-akció“ és főleg annak eszközei szorulnak alapos megvizsgálásra.

Senki sem vitatja el sem Jabotinszkytől, sem Grossmanntól, hogy Anglia nem teljesítette és ma sem teljesíti a mandátumban vállalt kötelezettségeit. Ezt még az exekutív sem tagadja. Azt sem lehet két ségbe vonni, hogy az utóbbi három esztendőben az ortvámadások és a mandátumba mélyen belevágó sérelmek egész légióját zuditotta az angol kormányzat a palesztinai zsidó országépítésre. És az is igaz, hogy ezeket a dolgokat elkendőzni vagy elkenni nem lehet és nem is szabad.

Amikor minden kitudódik...

A harc eszközeit azonban felelősségteljesebben és alaposabban kell megvizsgálnunk, mielőtt megkondítanánk a vészharangokat és mielőtt meghoznánk a harci eszközök ravaszait. Büös könnyelműség minden kínálózó és kapóra jött alkalommal célba vett faktorok felé üres fegyverrel puffogatni.

Es különösen áll ez egy olyan dokumentumra, mint amilyen Abbas Hilmi állítólagos javaslata, amelynek eredetét egy különös és főképpen gyanus rejtély homályosította el, hogy aztán a maga jelentéktelen semmisségével tünjön le a hírlapi szenzációk napirendjéről. Amelyről végeredményben mégis kitudódik, hogy csakugyan felelőtlen és illetéktelen forrásból buggyant ki az általános érdeklődés homlokterébe és amellyel kapcsolatosan az is kiderül, hogy a revizionisták — akik megdöbbsentő leleplezés gyanánt lengették meg a világ szeme előtt ezt a dokumentumot — csak közvetett uton jutottak annak birtokába, anélkül, hogy precíz információik lettek volna a szerző vagy a javaslattevők kilétéről.

aligha fog sikerülni az állásnélküli Abbas Hilmi trónfoglalása. És legkevésbé Jeruzsálemben. Ezt a ragyogó napkeleti álmodt el kell hessegetnie maga elől...

De nem is erről van szó. Akár Hilmi, akár egy indiai mohamedánus áll a Londonban korportált javaslatok háttérében, egy bizonyos: egy politikai kalandor manőverével állunk szemben, amelytől távol állanak mindazon illetékes tényezők, amelyeknek valamelyes közülük is van Palesztinához.

Kár volt ezzel a fegyverrel lövöldözni...

A Balfour-deklarációra tör a cionista exekutív?

Aztán olyasmit sem lehet állítani, hogy a mai cionista exekutív a Balfour-deklarációra és mandátumra tör. Hiszen más dolgok is történnek a cionista világban, mint Hilmi javaslatának meghirdetése. Olyan politikai események, amelyek igenis azt mutatják, hogy a hivatalos cionista körök külső nyomást akarnak gyakorolni Angliára a mandatárius kötelezettségek teljesítésének irányában. Ennek a „külpolitikának“ első etapa a amerikai Palesztina Comitée megalakulása volt az Egyesült Államok elnökének hozzájárulásával és alelnökének vezetésével és ennek kapcsán egy feltűnéstkelítő cikk a „New-York Herald“-ban, egy amerikai vezető-

politikus tollából, amelynek konklúziója nem egyéb, mint az, hogy: „Amerika jogot formál magának a palesztinai mandátum-politika és mandátum-gyakorlat ellenőrzésére.

Franciaország Palesztináért

Második etapa ennek az a manifesztáció, amely Párizsban zajlott le a napok-

ban és amelynek élén Painlevé, Franciaország volt és néhány nappal ezelőtt még designált miniszterelnöke állott. A franciaországi Palesztina-barátok hatalmas gyűlésén a volt miniszterelnök és szavakban bélyegezte meg a mandatárius hatalom palesztinai magatartását és főleg azt, hogy eltorlaszolja az ország kapuit a zsidó bevándorlók elől. „Ez a magatartás a szövetségzett nagyhatalmaktól, a Zsidó Nemzeti Otthon felépítésére átvett kötelezettségek nyílt megsértése.“ Ezeknek a sérelmeknek a sürgős orvoslását követelte az angol kormánytól Painlevé és kijelentette, hogy Franciaország szilárdan ki fog tartani a Zsidó Nemzeti Otthon ügye mellett. Számos francia szenátor és képviselő csatlakozott a volt miniszterelnök állásfoglalásához. Franciaország elhatározott támogatásáról biztosították az országot építő zsidó népet és bizalomra serkentették a zsidókat nemzeti otthonuk jövőjét illetőleg.

Danzig Hilmi

KÖZGAZDASÁG

Valcovici miniszter járadékpapir tervezete részleges inflációt jelent

Meg kell oldani az állam belső tartozásai rendezésének kérdését. Jönnek a járadékpapirok?

Bucuresti-Bukarest, március 2. (Az Új Kelet tud.) A fővárosi lapok szerint az állam, amely hozzávetőleges számítás szerint, öt-hatmilliárd lejfel tartozik a fémiparnak, szénbányáknak, posztógyáraknak és a különböző szállítók százainak, az állami inkasszó jelenlegi menete folytán kénytelen lesz a Valcovici miniszter által megjelölt megoldást választani.

Az a hír, amely szerint Argetoianu és Valcovici miniszterek között elvi megállapodás jött létre, amelynek lényege az, hogy az állam szállítói állami járadékpapirokban kapják meg követe léseiket, megerősítést nyert. Valcovici közlekedésügyi miniszter, akit az újságírók meginterviewoltak, a Dimineata-nak adott kijelentésében megerősítette ezt a hírt. Valcovici szösz szerint a következőket mondotta:

— Véleményem szerint, a mai helyzetben ez az egyetlen megoldás. Azt hiszem, hogy ha az állam járadékpapirokban fizeti tartozásait, nagypipái vállalataink többsége, amelyek most nagy nehézségekkel küzdenek, lényegesen meg fogja könnyebbíteni helyzetét. A dolog mindenesetre nincs még elhatározva.

Mondanunk sem kell, hogy Valcovici miniszter nyilatkozata rendkívül nagy fontossággal bír. Az állami járadékpapirokban való fizetés a „második fizetési eszköz“, szükségességének, valamint annak elismerését jelenti, hogy az állam mai katasztrófa-

lis pénzügyi helyzetéből nincs más kiút, mint a fizetési eszközöknek az aranyfedezettől függetlenül történő szaporítása.

Mindez természetesen abban az esetben érvényes, ha Valcovici miniszter felfogása a valóságban is keresztül megy. A Cuvantul ezzel kapcsolatosan a következőket precizirozza: ha a fizetés szokványos járadékpapirokban történik, ugy az teljesen hasztalan és katasztrófális, mert ezek a papirok rövid idő alatt egészen alacsony árfolyamra fognak leértékelődni. Állami járadékpapirban csak ugy lehet fizetni, ha ennek fix értéke van, ebben az esetben azonban a finanszírozásnak egy olyan módjával állunk szemben, amely részleges inflációt jelent.

A probléma rendkívül kényes, amennyiben a minisztertanács Valcovici álláspontját magáévá teszi, ugy arra még visszatérünk. Az mindenesetre kétségesnek látszik, hogy a Banca Nationala hozzá fog-e járulni ehhez a megoldáshoz.

Feleverték a 150 millió frankos francia kölcsön első részletét. Bukarestből jelentik: Az Autonom Monopol pénzügyi igazgatója, Stanescu által letöltött 150 millió frankos kölcsön első részletének kiutalása megtörtént és azt a pénzügyi minisztérium ma délelőtt fel is vette a Banca Nationalától. Nyolc napon belül megérkezik a kölcsön második részlete is.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, március 3.

Bukarest. 19.40: Grammofón. — 20: Basszusdalest. 20.20: Szimf. hangv. — 20.50: Előadás. 21.45: Hírek.
Budapest. 9.15: Grammofónhangv. 9.30 Hírek. 12.05: Koncert. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás. 4: Mesék. 5: A földművelésügyi minisztérium előadássorozata. 5.30: Cigányzene. 6.15: Angol nyelvoktatás. 6.35: Katonazene. — 7.35: A Magyar Elektrotechnikai Egyesület rádióosztályának hangv. 8: Sándor Erzsi hangv. 8.35: Az utolsó farsang c. színjáték. 10.20: Vonósnégyes. 11.20: Tangó és jazz.
Budapest II. 5—5.30: Grammofónhangverseny.
Bécs. 21.10: Haydn vonósnégyes.
Berlín. 17.10: Vidám dalok. 18.35: Zongoraest.
Breslau. 19.05: Könnyű zene.

Langenberg. 20.45: Szimf. hangv. Lipse. 19.35: Szórakoztató zene. Stuttgart. 21.30: Mozart daljáték. Varsó. 19.35: Grammofón. 20.15: Népszerű hangv. 22.10: Grammofón. 22.30: Táncczene.

Kattowitz. 18: Zongoraművek. Lemberg. 24: Táncczene. Milánó. 21: Opera. Róma. 20.45: Opera. Prága. 20.15: Hegedűhangv. 20.45: Bruckner: VII. szimfóniája. Pozsony. 18.05: Kávészíni zene. Brünn. 20.35: Filharmónikus hangv.

Péntek, március 4.

Bukarest. 19.40: Grammofón 21: Orkardalok.
Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30 Hírek. 12.05: Az egyetemi énekhar szőlőkvartettje. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4.15: Hogy mulattak száz év előtt Pesten. A magyar kisipar hőse. 5.30: Jazz. 6.45: Gyorsforgótanfolyam. 7: Cigányzene. Hadifoglyok a magyar irodalomban. 8.30: Hangv. 10: Pontos időjelzés, járás, hírek, majd cigányzene.

Egyre dagad

Miles Union

Bucuresti-Bukarest Kelet tudósítójától.) Még teljes erővel folcukorbehozatali panes, hogy ez a fölöt már december óta került nyilvánosság alatt kétségbeesett hogy tisztazza magát állította, hogy a jut a Prágába küldött ík tagja, Melinte Emandi prágai követést küldött az i nak, amely ezt a v meg. A prágai köve Union Bank igazg hogy Milescu hozta jutalékot, amelyet személynek kellett v a beszélgetésnek ebbt kozott bele.

Melinte boríték

Melinte mérnökne volt a helyzete. Ezt gyártás szakértője lehetőségeket íránt é Prágába az iparügy kor a bizottság hat az iparügyi állam Bank ajánlatát a leszállítására vonat pal később a mérn minisztériumban és kos jutalék-levelet államtitkárnak.

Melinte ugy adta a bank egy nagy neki a hotelbe. K ajánlatán kívül e is talál Gyanus volt neki a borítékot és így levélre.

Személyesen a talált bor

Melinte előadását követ nyomozása hogy a mérnök a vette át a jutalékot ő nevére is ki volt kérésére a bank ig hogy Melinte mérn ember, a miniszté erre az ellentmond világosításokat kér szölvitotta Milescu tisztviselő, hogy ti

Milescu el kezdé ártatlan, hogy in hogy engedjék rágalmazásért be bankigazgatót, al követ előt

Megkapta az en gába, ahol jelentk A követ felkérte, h az Union Bank iga jelentette, hogy ne mines ennek — Hecht igazgató bí cáfolni saját mag elhatározta magát Autóba ütök s az tak. Itt Milescu gát. Kijelentette, tovább állt. A pr titkár és az attasé igazgatóhoz. Mikő tárgyaltak, egyszer jelent Milescu. Ist got, nehogy azt hi besítéstől.

Ame tra

A pénz és szerele tragédiája. Hatal hóféher papiron Kvár. Postán utá az olcsó könyvek

Egyre dagadnak a cukorbehozatali panama hullámai

Milescu attasé drámai szembesítése a prágai Union Bank igazgatójával

Hecht igazgató a prágai román követ előtt szemébevágta Milescunak, hogy jutalékot kért tőle az importcukorért. Nem tudta magát tisztázni a szófiál kereskedelmi attasé

Bucuresti-Bukarest, március 2. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti ügyész még teljes erővel folytatja a nyomozást a cukorbehozatali panama ügyében. Érdekes, hogy ez a fölöttébb komplikált ügy már december óta húzódik, de csak most került nyilvánosságra. Azóta Milescu attasé kétségbeesett kísérleteket csinált, hogy tisztázza magát. Többek között azt állította, hogy a jutalékot nem ő, hanem a Prágába küldött bizottságnak egy másik tagja, Melinte mérnök kötötte ki, Emandi prágai követ azonban olyan jelentést küldött az iparügyi minisztériumnak, amely ezt a verziót nem erősítette meg. A prágai követ jelentése szerint az Union Bank igazgatója azt mondta, hogy Milescu hozta szóba a 5 százalékos jutalékot, amelyet állítólag egy más személynek kellett volna adnia s Melinte a beszélgetésnek ebbe a részébe nem avatkozott bele.

Melinte mérnök „talál” egy borítékot

Melinte mérnöknek is fölöttébb furcsa volt a helyzete. Ezt az urat, mint a cukor gyártás szakértőjét küldte az importlehetőségek iránt érdeklődő bizottsággal Prágába az iparügyi minisztérium. Amikor a bizottság hazajött, Melinte átadta az iparügyi államtitkárnak az Union Bank ajánlatát a 100 ezer mázsa cukor leszállítására vonatkozólag. Három nappal később a mérnök ismét megjelent a minisztériumban és ezúttal az 5 százalékos jutalék-levelet adta át a külügyi államtitkárnak.

Melinte úgy adta elő a dolgot, hogy a bank egy nagy borítékot küldött el neki a hotelbe. Kinyitotta és a bank ajánlatán kívül egy kisebb borítékot is talált benne.

Gyanus volt neki a dolog, felnyitotta ezt a borítékot és így talált rá a jutalék-levélre.

Személyesen vette át a mérnök a talált borítékot

Melinte előadásával szemben a prágai követ nyomozása azt állapította meg, hogy a mérnök a bankban személyesen vette át a jutalék-levelet, amely először az ő nevére is ki volt állítva, de az ő nevére később a bank igazgatója törölte. Mint-hogy Melinte mérnök egyszerű magánember, a minisztérium nem tudott tőle erre az ellentmondásra vonatkozólag felvilágosításokat kérni. Ezzel szemben felvilágosította Milescu attasét, aki állami tisztviselő, hogy tisztázza a jutalékügyet.

Milescu el kezdett kiabálni, hogy ő ártatlan, hogy inszenálás áldozata s hogy engedjék őt el Prágából, mert rágalmaszért be akarja perelni azt a bankigazgatót, aki őt a prágai román követ előtt befektetette.

Megkapta az engedélyt. Elutazott Prágába, ahol jelentkezett Emandi követnél. A követ felkérte, hogy menjenek el együtt az Union Bank igazgatójához. Milescu kijelentette, hogy nem megy. Semmi értelme nincs ennek — mondotta — hiszen Hecht igazgató bizonyára nem fogja meg cáfolni saját magát. Végül nagy nehezen elhatározta magát arra, hogy elmegy. Autóba ültek s az Union Bankhoz hajtottak. Itt Milescu ismét megmondta magát. Kijelentette, hogy nem megy és tovább állt. A prágai követ a követségi titkár és az attasé kíséretében felment az igazgatóhoz. Miközben Hecht igazgatóval tárgyaltak, egyszer csak váratlanul megjelent Milescu. Ismét megmondta a dolgot, nehogy azt higgyék, hogy fél a szembebesítéstől.

DREISER:

Amerikai tragédia

A pénz és szerelemsóvár amerikai ifjúság tragédiája. Hatalmas 3 kötet, 1200 oldal, hófehér papíron 234 lej LEPAGE-nál Kvár. Postán utánvétellel franco. — Kérje az olcsó könyvek jegyzékét Lepage-tól.

A dolgok ettől kezdve drámai gyorsaságig perogtak tovább.

Hecht igazgató ismét kijelentette, hogy Milescu jutalékot kért tőle egy harmadik személy számára, amelyet őt százalékban állapítottak meg és amelyről szóló írást Melinte mérnök vette át.

— Mondja meg igazgató ur, miért adta át a levelet Melintének és miért nem kérdezte meg őt is, hogy kinek a nevére állítsa ki a jutalék-levelet? — kérdezte Milescu.

— Azért — válaszolta Hecht direktor — mert én nem Melintével, hanem Önnel tár-

gyaltam a jutalékot és mert Ön kérte a levelet.

Milescu könyörögni kezdett Hechtnek, hogy ne tegyen olyan kijelentéseket, amelyek talán félreértésből származnak. Az igazgató látható zseniben, de nagyon határozottan azt válaszolta, hogy szó sincs semmilyen félreértésről. Semmi oka nem volna, hogy egy olyan ember ellen valljon, akit ezelőtt soha nem látott.

— Nagyon sajnálom — mondotta az igazgató, — de nem tehetek másképpen.

Itt fejeződik be az utolsó jelentés, amelyet Emandi prágai követ nyomozásának eredményéről küldött. Horia Bogdan bukaresti vizsgálóbíró már megkezdte a vizsgálatot ebben a hajmeresztő ügyben és mára beidézte magához ugy Milescu attasét, mint Melinte mérnököt. Rövid kihallgatás után holnapra ismét beidézta a cukorbehozatali panama két hősét.

Hová megy el az állam pénze?

Négy-öt és hater ezer lejes napidíjakat számítanak fel az államnak a külföldi „missziók” tagjai

Bucuresti-Bukarest, március 2. Az Uj Kelet tud.) A kamara egyik nap-napi ülésén Sergiu Lecca tepista képviselő felemlítette, hogy a különböző külföldre küldött „delegációk” tagjai határozottan túlzott napidíjakat számítanak fel az államnak. A tepista képviselő néhány hajmeresztő példát idézett annak bizonyítására, hogyan bántanak az illetékesek az adófizetőket terhelő nehézségek árán összehozott pénzével. Elmondta például, hogy Grigore An-

tippa, akit a kormány 1930-ban Németországba küldött ki, 6720 lej napidíjat számított fel és közel négyhónapi ottartózkodásért összesen egymillió-harminchatezer lejt vett fel az államtól.

Cezar Popescu iparügyi államtitkár sem adta alább. Ez különböző misszióért 950 ezer lej napidíjat vett fel. Egy Grigore Dumitrescu nevű ur 45 napig tartózkodott Berlinben, viszonylag szerény díjazás: napi négyezer lej ellené-

ben. Hasonló nagylelkűséget mutattak saját ellátásuk tekintetében Cristu külügyi tanácsos, Marian földmivélségi igazgató, Metrica iparügyi, Costiniu pénzügyi igazgatók és Germanianu kereskedelmi ügynök. A napidíjasok sorát Ernest Ene volt iparügyi államtitkár zárja be, aki 82 napos párizsi tartózkodásáért 410 ezer lejt számított fel az államnak, azon felül, hogy felvette a fizetését és megtérítette az utiköltségeit.

A kínaiak szerint Japán csak azért folytat tárgyalásokat, hogy azoknak leple alatt felvonulthassa csapatait kínai területre

A japán bankárok kizártnak tartják, hogy Japán külföldi kölcsön nélkül végigvezethesse a hadjáratot

London, március 2. A japán-kínai konfliktus tovább is véres harcokban robban ki Távolkeleten, míg ugy Genfben, mint Sanghaiban állandóan tartanak a tanácskozások a szemben álló ellenfelek kibékítéséért. Mindaddig a megegyezésnek még reménye sem lehetett, mert bár Japán szószólói hajlandóknak mutatkoztak tárgyalásokba bocsátkozni, olyan feltételeket állítottak fel, amelyeket Kína teljesíteni nem hajlandó. Mindazonáltal bizni lehet abban, hogy a megegyezés mégis megtörténik. Emellett szól a japán bankárok véleménye, mely szerint az államkincstár helyzete nagyon is sivár.

Kizártnak tartják, hogy Japán a mai viszonyok között belső kölcsönt, vagy saját erőforrások más formájú igénybevitelével hosszabb tartalmu hadjárat költségeit fedezni tudná.

Miután pedig bizonyosra vehető, hogy a nemzetközi téke államölcsönt háborus célokra nem ad, valószínűleg a japán katonai klikkek is békésebb álláspontra fognak helyezkedni.

Kínában az a felfogás uralkodik, hogy a japánok tárgyalási készsége nem tekinthető komolynak. A japánok a tárgyalás tartama alatt be fogják fejezni felvonulásukat, hogy aztán megsemmisítő támadást indítsanak.

Japán Genfben is elutasítja a javaslatot

Párizs, március 2. A Petit Parisien genfi értesítése úgy szól, hogy a japánok nem fogadták el Kelly angol admirálisnak a japán katonaság behajózására vonatkozó javaslatát. A japánok ellenjavaslatokat terjesztettek elő, melyek szerint a felek beszűnethetnek az ellenségeskedést,

de a fegyverszüneti megállapodások részleteit egy Sanghaiban összehívott konferencia állapítaná meg.

Paul Boncour figyelmeztette a japán fődelegátust, hogy a japánoknak a népszövetségi ülészek kezdetére be kell szüntetniök az ellenségeskedést.

London, március 2. A sanghaji tanácskozások után a japán katonai főparancsnokság elutasította azt a javaslatot, hogy fegyverszünet esetére a kínai és japán csapatok egy időben kezdjék meg a visszavonulást. A japánok ragaszkodnak ahhoz, hogy a kínai csapatok a japánok visszavonulásától függetlenül hagyják el állásaikat. Kínai részről viszont hangsúlyozzák, hogy amennyiben a visszavonulás nem történik egy időben, a további tárgyalásra már Kína részéről is megszűnik minden lehetőség.

Frontjelentések

A kínai-japán frontról érkező jelentések szerint Kiang Vannál a japánok ma rendkívül súlyos veszteségek árán ötszáz yardnyi földterületet foglaltak el. A japán haderők létszáma hatvan-ezerre emelkedett. A sanghaji kikötőben kínai akna robbant, mely azonban nem tett kárt a japán hajóknak.

A mandzsúriai Chrbínban a külvárosi részekben lévő lőporraktár

felrobbant. Több mint száz ember életét vesztette.

London, március 2. A japánok ma reggel nagy erőket vetettek harcba Shapejnél, hogy előretörést tudjanak kikényszeríteni, de a kínaiak teljesen belőtt állásait üresen találták. A kínai csapatok a sötétség leple alatt a Ta-Sangon tul vonultak vissza. A japán katonai hírszolgálat értesülése szerint az egész 19-ik kínai hadsereg második állásaiba vonult vissza és meg nem kísérelte az ellenállást a japán előrehaladással szemben.

A francia „érdekek”...

Párizs, március 2. A szélső baloldali lapok állandó leleplezéseket közölnek arról, hogy franciaországi hadianyaggyárak jelentékeny mennyiségű muniációt szállítanak Keletre. Az egyik fegyvergyári koncern kétszázmillió frank értékű megrendelést kapott Japántól és ezért a tőzsdén papírjai ugrásszerűen emelkedtek.

Ma újra megkezdődik a munkanélküliek segélyezése a városházán

Leszállították a segélyre jogosultak számát és mérsékelik úgy a bonok, mint a segélyek kiosztását

Cluj-Kolozsvár, március 2. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári városi tanács hónapokkal ezelőtt megkezdte a munkanélküliek segélyek kiutalását, mely részben készpénz segélyekből, részben természetbeni adományokból, részben pedig étkezésre és fára jogosító bonokból állt. A munkanélküliek segélyek kiosztása azonban váratlanul megakadt, mert a városnak nem álltak rendelkezésére alapok a segélyek további folyósítására. A munkanélküliek nagytömege így segélyezés nélkül maradt és

a városi tanács mellett működő munkanélküli bizottság folytatta a tárgyalásokat a jótékonyági intézményekkel a segélyakció folytatására.

A tanácskozások eredményeként a városnál ma újra megkezdődik a bonok és segélyek kiutalása. A bizottság azonban csak mérsékelt számú bont tud kiadni és a kiosztásra várt segélyeket is jelentékenyen leszállította. Jelentékenyen leszállították a segélyre jogosultak számát is.

A PÉNZ TRAGÉDIÁJA

IRTÁK: DR. LIGETI SÁNDOR ÉS DR. MARTON ERNŐ (26)

Az arany és ezüst küzdelme a hegemoniáért

Az arany- és ezüstpénz bizonytalan értékárnya és a jó pénznek a forgalomból való eltűnése vezette az angol közgazdászokat arra a gondolatra, hogy egy új aranypénzzel, a guineával kísérletezzenek. Ezt a pénzt 1663-ban hozták forgalomba és nem állapították meg törvényes értékárnyát a többi érmékhez viszonyítva, hanem a szabad forgalomra bízta, hogy mindenki napi árfolyamon fogadhassa el fizetésül. Így aztán sikerült is a guineát forgalomban tartani és ezzel az ugynevezett párhuzamos valutarendszert (paralel valuta) kísérletként meg, vagyis az arany- és ezüstpénzek egymás mellett való forgalombantartását oly módon, hogy a kettő részére egymással szemben semmiféle törvényes értékárny-megállapítást nem eszközöltek.

A paralel valuta hibái

Csakhamar kiderült azonban, hogy ez a rendszer a forgalomban nehézségeket okozott. A kereskedő kénytelen volt minden egyes fizetésnél a napi árfolyamváltozások szerint állandóan utána számolni s ezért a paralel valutarendszert, a mindinkább növekvő forgalom érdekében nyomásra alatt, meg is szüntették. Annál inkább vált ez szűk sémessé, mert a XVII. század vége felé, különösen az ezüstpénzekkel való szoros hivatalos hamisítás történt, amely nyíban a pénzverdek egyre csökkentették színezüst tartalmukat. Egy időben az ezüsttartalom felét is kivonták a pénzből és így az arany-guinea, amely kezdetben csak 20 ezüst schillinget ért, később 30 schilling fölé emelkedett. Az angol kormány nemsokára kénytelen volt új és jó ezüstpénzeket veretni s így visszaállította a guinea értékét 22 schillingre, majd 1717-ben törvényesen is 21 schillingre. Minthogy az arany- és ezüstpénzek értékárnyát most már törvényesen szabályozták, amelynek megtörténte után a nyugodt forgalom érdekében szigorúan ügyeltek a pénznek nemességét tartalmazó, véget ért a paralel valuta korszaka és helyét adott az ugynevezett kettős valutának.

Az arany győzelme felé

Am ez az újabb törvényes szabályozás sem tudta megakadályozni az arany és ezüst értékének játékát és a XVIII. század valóságos drámai küzdelme szintere a két nemes fém között az egyeduralomért. E küzdelem egyes fázisai, amelyben hol az arany, hol az ezüst kerekedett felül, az újkori gazdaságtörténelem legérdekesebb és legmozgalmasabb lapjait alkotják. A XIX. századnak kellett eljőnie, hogy egy ideig véget vessen ennek a harcnak, ami az arany győzelmével végződött s amely a két fémgyűttes uralmának, a kettős valutának is véget vetett, hogy az arany átvegye egyeduralmi szerepét.

Nagy vanásokban ismertetünk kell ezt a nagy változást a pénzgazdálkodásban, mert ez volt az előfutárja az európai államok valutarendezésének s ez készítette elő azt az aranykorszakot, amely a mondai aranykorral ellentétben nem boldogságot, békét és jólét hozott az emberiségre, hanem — bár a forgalom tüneményes emelkedését idézte elő — végeredményben mégis irtózatossá szenvedések és háborúk borzalmainak kuforrása lett.

Az 1717-ki angol valutatörvény intézkedései ugyanis hiábavalóknak bizonyultak. A század folyamán erősen felendült aranytermelés az ezüst javára változtatta meg az értékárnyát a világpiacon s mert ez kedvezőbb volt, mint a törvényben megállapított arany, az ezüstpénzeket nagymennyiségben olvasztották rudakká és így hozták forgalomba. Az ezüstpénz eltűnt a piacról s csak azok maradtak meg, amelyek már erősen kopottak voltak s az

igyekeztek hiány, különösen a kisforgalomban, mind érezhetőbbé vált. Hiába verették az állam új ezüstpénzt, rögtön eltűntek, hogy beolvastva, teljes értékárnyukkal szolgáljanak fizetési eszközül.

Meginog a kettős valuta

Ezek az állapotok annyira rosszbodtak, hogy az angol kormány kénytelen volt 1774-ben törvényt hozni, mely szerint a forgalomban lévő elhasznált ezüstpénzeket már nem lehet korlátlanul fizetési eszköznek használni, csak 25 font sterling összegig, ezen túl márcsak tiszta sulyuk szerint értékelhetők, tehát nem mint pénzürmék. Ezzel az intézkedéssel a kettős valuta falán nagy rést ütöttek. A két fém már nem volt egyenlő módon korlátlan fizetési eszköz, csak az arany.

Néhány évvel később azonban a helyzet megint megváltozott. Az arany értéke újra emelkedni kezdett (1774-ben 1:14.64 volt, 1790 után már 1:15.2) és ezért most már szűntek a beolvastott ezüstöt újra a pénzverdekbe juttatni, hogy mint érmék elnyerhessék a törvényes értékárny előnyét. 1666 óta ugyanis mindenkinek joga volt az állami pénzverdekben tetszés szerinti

aranyat és ezüstöt szabadon pénzzé veretni.

Ujra szaporodott az ezüstpénz, viszont az arany kezdett eltűnni és visszavonulni az érme-forgalomból, rudak formájában, mert egy aranyrudért többet lehetett vásárolni, mint a belőle verhető aranypénz mennyiségéért, lévén most az arany szabad értékárnya kedvezőbb, mint az aranypénz törvényes aránya az ezüstpénzzel szemben.

Az angol kormány válaszul állott: vagy megtiltja az aranypénzek beolvastását, hogy meggátolja az értékebbé vált arany eltűnését, vagy megakadályozza azt, hogy az ezüstrudak újra pénzzé veressenek s így az ezüst forgalmának korlátozása által állítsa helyre a két fém közötti értékárnyát. Az első megoldás céltalannak látszott. Semmiféle módon sem lehetett ugyanis megakadályozni az aranyérmék összeolvastását és kicsempészését az országból. Sokkal célravezetőbbnek látszott a másik. Minthogy a pénzverés állami monopólium volt, inkább állhatták el az utját az ezüstpénz özönének.

A kormány ezt az utat választotta. 1798-ban törvénnyel függesztették fel az ezüst szabad pénzzé veretésének jogát. Ez a jog csak az aranyra nézve maradt fel s ezzel az arany vált az egyedüli anyaggá, amelynek meghatározott mennyisége alkotta az angol pénz egységét. Ez az elv képezte az aranyvaluta alapját, amelynek rendszere a legújabb kor történetében alakult ki.

(Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A Fehér ló

Az idei évad nagy bomba operettje. Premier szombaton 200 új ruha 10 új díszlet.

Világkörüli diadalmas utjában szombaton este Kolozsvárra érkezik a „Fehér ló”, ünnepélyes fogadtatására, hetek óta lázas izgalommal, minden erőmegfeszítéssel, vagyonokat emésztő áldozatkésztséggel készül a színház. A színházat valóságos átépítik. A nézőtér egybeolvad a színpaddal. Egy valódi hamisítatlan tirolai fogadó képét fogja nyújtani a színház épület belseje. Fejedelmi mulatság lesz! Pazar fény! Világvárosi nivó! A Fehér ló Londonban 1000 előadást ért meg. Berlinben 500, Bécsben 300, Budapesten 100 előadást. A színház reméli, hogy az idei évadban ez lesz az első operett újdonság, amely eléri a 25-ik előadás jubileumát. Főszereplők: Neményi Lili, Papp Ella, Keleti Aranka, Ihász Aladár, Tompa, Putnik, Selmezi, Réthely, Leóvey. A szombat esti előadásra már alig van jegy, de a péntárk árusítja már a vasárnapi 6 és 9 órai előadások, valamint a jövő heti előadások jegyeit.

Ma este Függefalevél. Operette repriz, csak felnőtteknek. A legbrilliansabb, legmulatságosabb francia operette, a „Függefalevél” kerül ma este színre. Kényes témája folytán kiskorúaknak és fiatal lányoknak erre az előadásra nem szolgáltat ki jegyeket a péntárk.

Holnap este nagyon olcsó mozhelyárakkal (40, 30, 20 és 10 lej) Torockói menyasszony. Indig Ottó világsikert aratott vigjátéka, a „Torockói menyasszony” kerül színre holnap este nagyon olcsó mozhelyárakkal, Neményi Livel a címszerepben.

Magyar Színház heti műsora

Csütörtökön este 9 órakor: Függefalevél. (Operette repriz. Neményi Lili felléptével. Napi bérlet 24 sz. A. Sorozat sz. 149.)

Pénteken este 9-kor: Torockói menyasszony. (Nagyon olcsó mozhelyárakkal. Jegyek ára: 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 147.)

Szombat este 9-kor: Fehér ló. (Az idei évad nagy, bomba operett-újdonsága. Világzenzió! London, Páris, Berlin, Bécs, Budapest legnagyobb sike-

rü újdonsága! Uj díszletekkel, új jelmezekkel, a nézőtér és színpad összeépítésével. Neményi Lili, Papp Ella, Keleti Aranka, Hegyesi Ica, Ihász, Tompa, Putnik, Selmezi, Leóvey, Réthely föllépése. Premierbérlet: 23 szám. Sorozatszám: 150.)

Vasárnap d. e. 11-kor: Mozi-matiné 10 és 20 lejes helyárakkal.

Vasárnap d. u. 3-kor: János vitéz. (Nagyon olcsó mozhelyárakkal, jegyek ára: 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 151.)

Vasárnap d. u. 6-kor: Fehér ló. (Ujdonság 2-adszor. Rendes helyárak. Sorozatszám: 152.)

Vasárnap este 9-kor: Fehér ló. (Ujdonság 3-adszor. Bérletszünet. Sorozatszám: 153.)

Hétfőn este 9-kor: Fehér ló. (Ujdonság 4-edszer. Napibérlet 24 sz. B. Sorozat szám: 154.)

Kedden este 9-kor: Fehér ló. (Ujdonság 5-ödször. Napibérlet 25. A. Sorozatszám: 155.)

A cluji Román Opera műsora

Csütörtök, március hó 3: Oradean: Traviata.

Péntek, március 4: Timisoaran: Ernani. Szombat, március hó 5: Timisoaran: Faust és Valpurghis éjszaka.

Vasárnap, március hó 6: Timisoaran: (délután) Tosca, (este): Traviata.

Hétfő, március hó 7: Aradon: Ernani. Kedd, március hó 8: Aradon: Faust és Valpurghis éjszaka.

Szerda, március hó 10: Aradon: Traviata. Csütörtök, március hó 10: Déván: Tosca. Péntek, március hó 11: Clujon: Aida (N. Apostolescu és Tzico vendégjátékával.)

Szinkör-Mozgó műsora

Nagy kettős hangos műsor PÁRISI SZERELEM Clara Bow

MAROKKÓI KÁVÉHAZ Fifi Dorsay Harold Murray

Csütörtöktől kezdve új nagy kettős műsor kerül vetítésre a Magyar Színház Mozgóban. Műsoron: Párisi szerelem, regényes apacs történet 7 felvonásban, a főszerepben Clara Bow. II. Marokkói kávéház. Egy kalandor és egy bártáncos nő szerelme 8 felvonásban, a főszerepben: Fifi Dorsay és Harold Murray, a darabban előadásra kerülő francia románcokat Fifi Dorsay, a bájos és utóéletlen művésznő énekl. Előadások: Csütörtökön, pénteken és szombaton 3, 5 és 7 órakor. Helyárak valamennyi elő-

adás alkalmával földszinti ülőhely 20 lej, erkélyülés 10 lej.

Csütörtökön, pénteken és szombaton d. u. 3, 5 és 7 órakor, nagy kettős műsor. I. Párisi szerelem, apacs történet 7 felvonásban, a főszerepben: Clara Bow. II. Marokkói kávéház, egy kalandor és egy bártáncos nő szerelme története, hangos, énekes, táncos filmatrakció 8 felvonásban, a főszerepben Fifi Dorsay és Harold Murray. Helyárak: Földszinti ülőhely 20 lej, erkélyülés 10 lej.

Vasárnap d. e. 11 órakor Mozimatiné. 20 és 10 lejes helyárakkal.

ASTRA MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök:

Szenzációs filmremekmű huszezer szereplővel. Nyugati vándorok. Marion Lessing, Theo Snall. Németül beszélő világszór, ritka moziélmény.

CORSO-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor

A primadonna férje. A szezon legújabb filmperegettje, végig gyönyörű zene és énekszámokkal. Főszereplő: Rosita Moreno, Roberto Rey és Ramon Pereda. Műsor előtt legújabb paramount zsurnál.

Vasárnap d. e. 11 órakor: Szenzációs nagy matiné: Monte Kriszto kalandjai. Olcsó helyárakkal.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtökön 3, 5, 7 és 9 órakor:

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Lebegő szűz, elsőrangú hangos szalonvígjáték, német párbeszédekkel, főszerepben: Dina Gralla-Fritz, Schultz-Szöke szakáll.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:

Berlin, Alexanderplatz általános köz-kívánatra, társadalmi dráma, német párbeszédekkel, főszerepben: Heintich Georg és Margarete Schlegel.

APRÓ HIRDETÉSEK

Mézeldás. A Str. Filipescu (Szentlélek u.) 1. szám alatti és a Str. Calugárilor (Kisszamos u.) 6. szám alatti ház előnyös feltételekkel eladó. Érdeklődők forduljanak a Kereskedelmi Hitelintézet Rt. igazgatóságához, P. Unirii 20.

Ügynök (nők) magánvevőknél bevezetve, külföldi nőruhakonfekció gyártól magas provízió ellenében kerestetnek. Ajánlatok „Rentabel” jellegre Rudolf Mosse Arad.

Vidéki városban 20 éve fennálló, jól bevezetett üveg- és porcellán üzlet kedvező feltételek mellett eladó. Csak készpénzzel rendelkező ajánlatok vétetnek figyelembe. Reflektánsok „80—100.000” jellegre a kiadóban irjanak.

2 szoba konyhás, esetleg fürdőszobás lakást keresek a központban, vagy annak környékén. Ajánlatokat „pontosan fizetek” jellegre a kiadóban kérek.

Vadonutaj, 2700 lejért vásárolt gyermekoci 1500 lejért eladó. Cim a kiadóban.

Eladó üzemképes 95 lóerejű gőzstabil, kondenzátoros, alacsony-magas nyomású hengerrel. Deutsch Sámuel Dés.

Egy jó állapotban levő vasesztergapat és 2 drb. Pathe-féle vetítőtég eladó. Megtekinthető: Főter 26. Deutsch Testvéreknel.

3 szoba, konyha, fürdőszobás modern lakás a Wessélyeni utcában május elsejére kiadó. Értekezni a Gólya-áruházban.

Különbejárattal butorozott szoba azonnal kiadó. Magyar ucca 50.

Keresek belvárosban április 1-re különbejárattal üres szobát, lehetőleg fürdőszoba használattal. Ajánlatokat ármejjelöléssel „Pontos fizető” jellegre a kiadóban kérek.

HIR

— Aláírták az ol delmi szerződést. Pár irták az új olasz-fr szerződést, amely a mult év decembeében zódés helyébe lép érv

— Emelkedett a be statisztikája. Bécsbő második felében a mu Bécsben 127 ezer 404 muk 12 ezer 223-al t év hasonló időszakab

— Helyreigazítás.

kütkbe megemlékezt hatóságok akadályo cionista ifjusági egye elé. Tulbuzgóságukbar megtiltották a gyűlés helyicsoport óvodáj való megtartását. A csoport annak közlésé ket, hogy ók a hatós függetlenül, külön e tartanak fenn. A nemű összetűzésük nem volt.

— Columbia kölcső állami smaragd-gyűjt jelentik: A délameri megbízottai az álla menyre nagyobb öss nak felvenni. London Columbia képviselői a folytatására. A gyűjt tékét több mint 12 m a columbián kincstár tette a bányákból já seiből.

Hol a boldogs

— Jorga már csak a francia nyelven is tá jelentik: Jorga level pendente Roumaine miniszterelnök kijelen lapok különböző állit gen hagyják, de nem egy francia nyelvű külföldi barátai olva sekkel és brutalitások niszterelnök hangsúly temi rektorkérdésben osztja a közoktatásüg ügyi osztálya, egyéb szerepe az egyetemen

— Nem nevezek k

„vezérfelügyelőket”. napilap vasárnapi szá nyek jelentek meg, állami osztályorszájt tósága a nyilatkozat neknek megbízást adó sorsjáték üzlet erdél és öket erdélyi vezér ki. Illetékes helyről alapján közölhetjük, játék bukaresi igaz dékszik sem kolozsvá kinevezni, sem nem t zaban megvezetett üzlet megszervezésé mert a bukaresi iga is közzétett tervezet elárusításra köt meg kinek a szabályzottó biztosít.

— Akiknek a sziv erőlködés nélkül ugy székelést, ha naponta megíznak egy kis

„Ferenc József” kes orvosok megállap Ferenc József viz s billentyűhibáknál is mind'g kellemesen b keserűviz gyógyszer ban és fűszerüzletek

— Héber dalok este, keleteurópai feltizenkét órakor a ja Ravel héber dala

— Ha még nem t legjobb alkalma nyi nap alatt a legkitün és legpraktikusabb sával, játszi könnyed a nyelvet. Március Leonard, a kitünő nyelvoktató kurzusa pótló nyelvoktatói m is felkérték. Közélel 3/a szám alatt.

HIREK

— Aláírták az olasz-francia kereskedelmi szerződést. Párisból jelentik: Aláírták az új olasz-francia kereskedelmi szerződést, amely az 1922-ben kötött s a múlt év decemberében felmondott szerződés helyébe lép érvénybe.

— Emelkedett a bécsi munkanélküliek statisztikája. Bécsből jelentik: Február második felében a munkanélküliek száma Bécsben 127 ezer 404-re emelkedett. Számuk 12 ezer 223-al több, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

— Helyreigazítás. Egyik multheti cikkünkbe megemlékeztünk arról, a dési hatóságok akadályokat gördítenek a cionista ifjúsági egyesületek működése elé. Tulbuzgóságukban addig vitték, hogy megtiltották a gyűléseiknek a cionista helyicsoport óvodájának helyiségében való megtartását. A dési „Trumpeldor” csoport annak közlésére kért fel bennünket, hogy ők a hatóságok intézkedéseitől függetlenül, külön egyesületi helyiséget tartanak fenn. A hatóságokkal semmi nemű összetűzésük vagy nézeteltérésük nem volt.

— Columbia kölcsönt akar felvenni az állami smaragd-gyűjteményre. Londonból jelentik: A délamerikai Columbia állam megbízottai az állami smaragd-gyűjteményre nagyobb összegű kölcsönt akarnak felvenni. Londonba már megérkeztek Columbia képviselői a kölcsöntárgyalások folytatására. A gyűjteményt, melynek értékét több mint 12 millió fontra becsülik, a columbiai kincstár évszázadokon gyűjtötte a bányákból járó haszonrészesedéséből.

Hol a boldogság mostanában?

— Jorga már csak azért haragszik, hogy francia nyelven is támadják. Bukarestből jelentik: Jorga levelet intézett az Independente Roumaine szerkesztőjéhez. A miniszterelnök kijelenti, hogy a román lapok különböző állításai és vádjai hidegen hagyják, de nem engedheti meg, hogy egy francia nyelvű lap, amelyet esetleg külföldi barátai olvasnak, törvénysértéssel és brutalitásokkal vádolja. A miniszterelnök hangsúlyozza, hogy az egyetemi rektorkérdésben az ő álláspontját osztja a közoktatásügyi minisztérium jogügyi osztálya, egyébként nem volt aktív szerepe az egyetemen történtekben.

— Nem neveznek ki erdélyi sorsolási „vezérfelügyelőket”. Néhány kolozsvári napilap vasárnapi számában oly közlemények jelentek meg, melyek szerint az állami osztályosorsójáték bukaresti igazgatósága a nyilatkozatban megjelölt egyéneknek megbízást adott volna az osztályosorsójáték üzemeltetési megszervezésére és őket erdélyi vezérfelügyelőkké nevezné ki. Illetékes helyről nyert információk alapján közölhetjük, hogy az osztályosorsójáték bukaresti igazgatósága nem szándékozik sem kolozsvári vezérfelügyelőket kinevezni, sem nem bízta meg a nyilatkozatban megnevezett urakat az erdélyi üzemeltetési megszervezésével annál kevésbé, mert a bukaresti igazgatóság a lapokban is közzétett tervezet szerint csupán főeljárásra köt megállapodásokat és senkinek a szabályzattól eltérő jogokat nem biztosít.

— Akiknek a szívük működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Szívszakorvosok megállapították, hogy a Ferenc József víz szívelégségi problémák és billentyűhibákban is enyhén, biztosan és mindig kellelmesen hat. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Héber dalok a rádióban. Péntek este, keleteurópai időszámítás szerint feltizenkét órakor a Rádió-Párizs Studio ja Ravel héber dalait közvetíti.

— Ha még nem tud románul, most a legjobb alkalma nyílik, hogy három hónap alatt a legkisebb, a legegyszerűbb és legpraktikusabb módszer felhasználásával, a nyelvét. Március 10-én Paukerow Leonard, a kitűnő újságíró kezdi meg nyelvoktató kurzusát, miután a népszerű nyelvoktatói munkára több helyről is felkérték. Közélebbi Str. Vácárescu 3/a szám alatt.

— A CRYSTAL PALACE termeiben folyó hó 6-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel teadélután rendez a kolozsvári Zsidó Nőegylet. A tánccal egybekötött teadélután iránt városszerzte élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— A tisztviselők és nyugdíjasok fizetésének legfeljebb harminc százaléka foglалható le. Bukarestből jelentik: A kamara jogügyi bizottsága ma kezdte meg annak a parlamenti kezdeményezésből benyújtott törvényjavaslataknak a vitáját, amely szerint a tisztviselők és nyugdíjasok fizetésének legfeljebb 30 százaléka foglалható le.

REGGELIRE, uzsonnára csak: Ovomaltine.

— A kolozsvári zsidó diákok jelmezes tánc-estélyt rendeznek folyó hó 5-én, szombat este fél tíz órai kezdettel a KAC-klub termeiben. A zsidó egyetemi hallgatók jelmezes estélye előreláthatólag a szezon legsikerültebb ifjúsági rendezvénye lesz.

— Egy évi fogházra ítétek egy bukaresti orvost tiltott műtétért. Bukarestből jelentik: A bukaresti esküdtszék tegnap 1 évi fogházra és 200 ezer lej kártérítésre ítélte dr. Sonnenfeld fővárosi orvost tiltott és haláltokozó operáció miatt.

— Enyhe időjárás várható. Budapestről jelentik: A Meteorológiai Intézet időjárásprognóza szerint délnyugatról felhősödés és lassú enyhülés várható. Csütörtök déltől csapadék lehetséges. A hőmérséklet Budapesten szerdán délután 2 fok Celsius volt.

— Változás a Rapid menetrendjében. A vasutügyi vezérigazgatóság intézkedése következtében az erdélyi Rapid menetrendje Nagyvárad és Kolozsvár között változást szenvedett. Március elsejétől kezdve a Rapid reggel 7 óra 3 perckor indul Váradról, 8 óra 47 perckor érkezik Bánffyújvárra, 9 óra 33 perckor fut be Kolozsvárra.

A Fehér ló fogadóban

— Matuska nem örült meg, csak nagyon ideges. Bécsből jelentik: Az osztrák lapok cáfolják a hírt, hogy Matuskán elmezsavar jelei mutatkoznának. A vasúti merénylet valamivel idegesebb, mert bűnpereiben közeledik a főtárgyalás napja.

— Tisztviselők sztrájkja Varsóban. Varsóból jelentik: A varsói községi tisztviselők egynapos sztrájkot rendeztek, mert hónapok óta nem kapták fizetésüket. A tanács megígérte, hogy rövidesen folyósítják a fizetéseket, mire a tisztviselők abbahagyták a sztrájkot.

— Elrabolták Lindbergh ezredes fiát. Párizsból jelentik: A Havas távirati iroda a newyorki jelentése szerint ismeretlen tettesek elrabolták Lindbergh ezredes fiát. A rendőrség széles apparátussal nyomoz Newyorkban és az Unió egész területén. Az amerikai lapok odalákon foglalkoznak a titokzatos emberrablással.

— A spanyol király proklamációja hamisítvány. Londonból jelentik: Az Egyiptom felé utban levő Alfons spanyol exkirály kijelentette újságírók előtt, hogy a Spanyolországban neve alatt terjesztett kiáltványról semmit sem tud. Az exkirály hívei azt állítják, hogy a manifesztum hamisítvány, amelyet a volt uralkodó ellenfelei gyártottak, hogy kompromittálják az exkirályt.

— A Héber Kör összejöveteleit hétfőről csütörtökre teszi át. Legközelebbi összejövetelét ma este pontban fél 9-kor tartja meg a neológ iskolában.

— Lisszabonban még tart a sztrájk. Londonból jelentik: Lisszabon husz fémipari üzemében még tart a forradalmi sztrájk. Az uccákról nem vonták vissza a kettőzött katonai őrszemeket s a középületeket is még mindig megszállva tartja a karhaalom. Több lapot elkoboztak.

— Borértékesítő konferencia Párizsban. Párizsból jelentik: Március 7. és 11. között nemzetközi borértékesítő konferenciát tartanak a francia fővárosban, amelyen 29 érdekelt országból vesznek részt delegátusok. Romániából két delegátus fogja képviselni az érdekelt bortermelőket.

— Magas pótvámok Németországban. Berlinből jelentik: Tegnap életbelépett a birodalmi kormány új vámtarifarendelése, amely száz százalékos pótvámot vet ki a birodalmi vámtarifa összes tételeire mindazon államokkal szemben, amelyekkel Németországnak nincs kereskedelmi szerződésük. A kétszeres vámtételek kirovását már meg is kezdték.

Pyramidon
TABLETTAKAI
(fejfájás és migrén ellen)
Kéjj kéri, amelyeken a Bayer-kereszt látható. Csak akkor lehet bizonyos afélől, hogy valódi Pyramidon-tablettákat fog kapni.

— Repülőgépmotorgyár Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A jugoszláv főváros közelében levő Rakovicán tegnap felavatták a csehszlovák tőkével épült repülőgépmotorgyárat. Az avató beszédet Nedics tábornok tartotta.

INFLUENZÁTÓL megvéd: Anacot.

— Újabb homoszexuális letartóztatások történtek Kolozsváron. A kolozsvári rendőrség bünyüi osztálya napok óta sorozatos letartóztatásokat fogatosít homoszexuális fiatalemberek között. A rendőrség néhány nappal ezelőtt őrizetbe vette Domsa Mihály cipészt, aki Mabuse szuggesztörnek titkára volt. Domsa Mihály fiatalokor gyerkeknek homoszexuális emberek számára való közvetítésével foglalkozott. Domsa Kolozsváron általában ismert egyének számára is „szállított” még tizenhét évüket be sem töltött suhancokat, akik busás jutalom

Megnyílik a Magyar Színházban szombaton este

reményében tartották fenn az összeköttetést Domsával. Eddig öt fiatalokot vett őrizetbe a rendőrség, akiket átkísérnek az ügyészség fogházába.

— Erős választási készülődés Németországban. Berlinből jelentik: Severing porosz belügyminiszter március 12 és 13-ra pálnkakiszolgálási tilalmat rendelt el az elnökválasztások miatt. A német birodalomban erősen készülődnek a választásokra és minden jel arra mutat, hogy az új elnök ismét Hindenburg lesz.

RENDES BELMUKÖDÉSET az Artim dragée biztosítja.

— Gallovics Aranka az ügyészségen. A hétfőn éjszaka leleplezett pénzhamisító műhely vezetőit: Gallovics Arankát, Pop Sándort és Schrimf Frigyeszt szerdán a késő esti órákig hallgatta ki Pasticia vizsgálóbíró. A letartóztatottak a tárgyi bizonyítékok sulya alatt töredelmes vallomást tettek és a vizsgálóbíró előtt tisztázták a pénzhamisító műhely megszervezésének minden részletét. Gallovics Aranka a vizsgálóbíró előtt közönyös cinizmussal vall, míg férje, a letartóztatott rendőrségi tisztviselő teljesen megtört és feleségére hárítja át a kezdeményezés felelősségét. A vizsgálóbíró kibocsátotta a letartóztatási végzést ellenük és amit, a törvényszék, mint vádtanács, ma, csütörtökön fog tárgyalni. Gallovics Arankát pár napon belül átszállítják Brassóba, ahol a brassóköri nyéki szőnyeglopások ügyében fellebbviteli tárgyalása van. A vizsgálat azonban nem áll meg a most leleplezett pénzhamisításnál, hanem fényt kíván deríteni mindazokra a homályos bűncselekményekre, amelyekkel kapcsolatban a szátmári komiszár feleségét sürin emlegettek. Így valószínűleg szembesíteni fogják Somogyival, a fekete autós banditák tizenötévi fegyházra elítélt bandavezérével is. A vizsgálat szenzációk részleteket ígér.

Üzenet az ideges embernek.

Dr. Völgyesi Ferenc 312 oldalas nagy új könyvében mindent megmagyaráz. A hatalmas könyv ára 204 lej Lepagenál Kolozsvár, postán utánvételt franco. Kérje az új könyvek jegyzékét Lepagétól.

NAPRÓL NAPRA

Newyorkban Henry Stude, a pékszövetség elnöke felhívást intézett az amerikai nőkhöz, melyben utal a nők túlzásba vitt fogyókurájának az amerikai mezőgazdaságra gyakorolt hatásaira s hangoztatja, hogy évenként 100 millió bushellel kevesebb buza fogy el, mert az amerikai nők fogyókuráznak s nem esznek kenyert. Felhívását ezzel fejezi be: Amerikai nők, egyetek kenyeret, mert másként nem lehet szánlni az amerikai mezőgazdaságot.

Vilma holland királynő tájképeiből kiállítás rendez. A nagy esemény iránt óriási az érdeklődés.

Kosztolányi Dezső lemondott a magyar Pen Club elnökségéről.

Kaprazatos feny! Pomp! Harsogó kacagás! Tíz új diszket! 100 új toilette!

Tavasszal Salzburgban francia és német színészekkel elkészítik a Mozart életéről szóló filmet. Zenéjét is a nagy zeneköltő muzsikájából állítják majd össze.

A Newyorker Tageszeitung közlése szerint a német olimpiakont kiküldetése érdekében megindított gyűjtés eddig 3000 dollárt eredményezett. Alig van remény arra, hogy a gyűjtés a szükségelt 40 ezer dollárt elérje.

VIDÁM SÁFOK

Egy vidéki rabbi Pestre jön és el-megy ebédelni egy kóser vendéglőbe. Miután megebédelt, a fizetőpincért hívja és így szól:

— Ich hab gehabt a Süpp á la Donau und e Rostbraten á la Mohács.

A pincér csodálkozva néz rá, mivelhogy ilyen ételek nem szerepelnek az étlapon, mire a rabbi megmagyarázza:

— E Süpp á la Donau bedeutet, dass in der Süpp mehr Wasser war, wie Süpp, und e Rostbraten á la Mohács bedeutet, dass bei Mohács war e Schlacht und der Rostbraten war auch schlacht.

Nemrégiben egyik ismert kereskedés lezuhzott redőnyén tábla jelent meg:

Halálozás miatt zárva

Délután a kávéházban izgatottan érdeklődnek egymástól a kereskedők:

— Ki halt meg?

— A tulajdonos?

Az egyik kereskedő kedélyesen köbeszél:

— Dehogy a tulajdonos, az utolsó leucsaft.

UJ KELET Legújabb hírek

Adómoratóriumot kért Fischer József Maramaros lakosságának a parlamenttől

A német párt, a nemzeti parasztpárt és a néppárt is a konverziós törvényjavaslat ellen foglaltak állást

A kamara elnöke nem hajlandó rendreutasítani Cuzát, ak kvalifikálhatatlan hangon sértegeti a zsidó képviselőket

Bucuresti-Bukarest, március 2. A kamara mai ülésén Florin Zaharia kéri a pénzügyminisztertől a monopól igazgatósága által kötött rövidlejáratú 150 millió francia frankos kölcsön dosszárját.

A német párt egyévi általános moratóriumot kíván konverzió helyett

Napirenden Hans Hedrich németpárti képviselő ismertette pártja álláspontját a konverziós javaslatl kapcsolatban. A jelenlegi gazdasági helyzet és válság okait a kormányok sorozatos hibáiban látja. Maga a mezőgazdasági adósságok rendezése prancsoló szükségesség, éppen ezért elvben egyetért a javaslatl, amelyet azonban kiviteli módjaiban teljesen hibásnak tart. A német párt csaknem teljes egészében magáévá teszi a magyar pártnak egy. a kamarában felolvasott deklarációját. A javaslat keveset segít a mezőgazdák, de tönkretesz a hiteléletet és megöli a gazdasági tevékenységet. Hatásai nyomán sokkal súlyosabb helyzetbe kerülnek a mezőgazdák, mint amilyenben jelenleg vannak és a mezőgazdasági termékek ára újabb zuhanást fog szenvedni. Főhibája a kormányjavaslatnak, hogy csak egy társadalmi osztályon akar segíteni, a többieket pedig a betegség állapotában hagyja. A legusolyasabb helyzetben vannak az iparosok, a kereskedők és az intellektuális osztálybeliek is. A német párt véleménye szerint csak egy általános, rendszeres, organikus intézkedés segíthet a súlyos helyzeten. Egyéves általános moratóriumot javasol az összes adósságokra és kívánja az összes adósságok kamatainak redukcióját.

A nemzeti parasztpárt a konverziós javaslat ellen foglal állást

D. R. Joanitescu a nemzeti parasztpárt véleményét fejtette ki. A harmincéves fizetési terminus lehetetlen dolog.

Radian államtitkár: A harminc év nem kötelező terminus.

D. R. Joanitescu ezután a nemzeti parasztpárt különböző javaslatait ismerteti. A konverziót ki kell terjeszteni a falusiaknak a kcsajátítással kapcsolatos és a kincstárral szemben fennálló adósságaira is. A legjobb rendszernek a mezőgazdasági kényszeregyezségnek módját tartja. A legnagyobb szükség volna ezeknek az adósságoknak pontos statisztikájára, amelynek hiányában csak egy nagy kaos fog keletkezni. A kormány terve nem egyéb kiviteli módozataiban, mint a magántulajdon egyszerű elkönfiskálása.

A néppárt csak módosítás esetén szavazza meg a javaslatot

Oteteleseanu a néppárt nézetét fejtette. Rámutatott arra, hogy Averescu marsall már három évvel ezelőtt felvette a konverzió eszméjét, egy az összes adósságokra vonatkozó amortizációs pénztár formájában, amely terv nem tette volna tönkre a hiteléletet. A mostani javaslat harmincéves bizonytalanságot jelent és ezalatt az idő alatt ugy az állam, mint a magánhitel teljes megbánulását. A törvény sok megállapítása nagyon felületes. A néppárt áthárítja a felelősséget a kormányra és a javaslatot csak akkor szavazhatják meg, ha a szakszónkénti tárgyalásnál beterjesztett módosító indítványokat elfogadják.

Goceanu a lupisták nevében radikális megoldásokat javasol.

A zsidó képviselők afférja Cuzával

Szünet után az idősebbik Cuza intézett heves támadást Vasilescu Carpen iparügyi miniszter ellen, akit elfogultsággal vádol meg. A miniszter a cukor-

ügyben éppen azokkal tárgyal, akik ellen a törvényt kellene alkalmazni. Közben összeszólalkozása jamaót Oteteleseanuval és Max Diamanttal. Cuza Diamant felé kiáltja:

— Ön kicsoda?

Diamant: Eppen olyan képviselő, mint Ön.

Cuza: A zsidókkal nem állok szóba. Diamant és Landau képviselők kéri Cuza rendreutasítását, amit azonban az elnök nem tesz meg.

Diamant: Én viszont magával nem állok szóba. Maga kartellben van a kormányal és így renegát a saját ügyével szemben is.

Adómoratóriumot kért Fischer József Maramarosnak

A kamara éjszakai ülésén Fischer József megrázó erejű beszédben vázolta

Maramaros megye lakosságának irtózatos nyomorát. Rámutatott arra, hogy termőföld hiányában a maramarosi lakosság mindig az erdőkitermelésre és állattenyésztésre volt utalva. A katasztrofális áresések és az erdőkitermelési engedélyek hiánya a legsötétebb nyomorba taszították a maramarosi lakosságot. Ezrével vannak munkanélküliek ezen a vidéken. A lakosság közel 90 százalékának nincs mit dolgoznia. A túlzott adók és a vad adóbehajtási metódusok még inkább elmérgesítik az amugyis kétségbeesett helyzetet.

Fischer József kérte, hogy a kormány energikus és azonnali intézkedéseket fogadjon a maramarosi helyzet megjavítása érdekében és hogy átmenetileg leptessen moratóriumot életbe az adótarozások fizetésére.

Uj adóval sújtja a kormány a munkásokat és a magántisztviselőket

100 millió lej deficit mutatkozott a munkásbiztosító pénztárnál, amit új adóval akar a kormány behozni

BUCURESTI-BUKAREST, március 2. A központi munkásbiztosító pénztárnál a kiadások és a bevételek között 100 millió lej a deficit. A kormány már elkészítette azt a javaslatot, mely szerint ezt a deficitet a munkások és havidíjasok nyugdíjbiztosítási díja formájában új adóként veti ki és hozza be. Az új adóformából 250 millió lej bevételt remélnek. A munkaadók szövetsége a legélesebben tiltakozott a terv ellen Banu munkaügyi államtitkárnál, rámutatott arra, hogy a jelenlegi viszonyok mellett a fizetések egy újabb adóval nem terhelhetők meg. Hangoztatták, hogy a jelenlegi helyzet elkerülhető lett volna, ha megalósították volna a munkásbiztosító pénztár autonómiáját.

A Zsidó Párt ellentörvényjavaslatot készített az állampolgársági törvény módosítására

Bucuresti-Bukarest, március 2. A Zsidó Párt a szerdai napon kommunikét adott ki, amelyben közli, hogy Fischer József dr. képviselő kihallgatáson jelent meg Pop Valér igazságügyminiszternél és átadta neki a zsidó parlamentári csoport által az állampolgársági törvényről elkészített ellentörvényjavaslatot. A képviselő kifejtette a miniszter előtt azokat a szempontokat,

amelyek általános kisebbségi és zsidó szempontból a törvényjavaslatnál tekintetbe veendőek. Pop Valér dr. tisztelettel hallgatta végig az előterjesztést és kilátásba helyezte, hogy a második pontra vonatkozó bizonyos módosítást keresztül viszi, az egyéb módosító javaslatokra nézve pedig fentartotta magának a jogot, hogy később döntsön.

Kommunista lázadásba törtek ki a jódi parasztek

A lázadók megostromolták a csendőrséget és súlyosan helyben hagyták a csendőröket, majd a megye belső részeibe akartak behatolni

Sighet-Máramarossziget március 2. (Az Uj Kelet tud.) Néhány hónappal ezelőtt hirt adtunk arról, hogy Jód, maramarosi községben, az antiszemita mozgalom főfőszékében kommunista agitáció indult meg a parasztság köré-

ben, amely egyre szélesebb rétegeket von be a maga körébe. A hatóságok an nakidején nyomára is bukkantak az agitációt szító elemeknek és néhány parasztot be is kísérték Szigetre a jódi csendőrök.

Azóta nem hallatott magáról Jód hírneves községe. Már-már azt hittük, hogy nyugvópontra jutott az antiszemita és a kommunista agitáció is.

Ma azután annál megdöbbentőbb eseményről számolt be maramarosi tudósítónk. Arról, hogy formális lázadásba törtek ki a jódi parasztek. Ez alkalommal nem a zsidók ellen, hanem az „uralkodó osztály” ellen. Kommunista forradalmat rendeztek, annak rendje és módja szerint. Megostromolták a csendőrséget, kiméletlenül elpá-holták a csendőröket, akiket a szigeti közkörházba kellett beszállítani és miután úgy látták, hogy Jódon győzelem-re vitték a „szociális forradalmat”, a megye belső részeibe akartak behatolni azzal a programmal, hogy egész Maramarost forradalmosítsák.

A maramarosi hatóságok értesülve a jódi eseményekről, nyomban megtek-ték a forradalom megfékezéséért szükséges lépéseket. Sfetea csendőrkapitány kiszállott a helyszínre, majd Jód-ra koncentrált az izavölgyi csendőrsztagokat és még mielőtt a megye többi részeit megostromolták volna a lázadók, sikerült őket leszerelni és a további mozgalomnak elejét venni.

Kivégezték a ráckevei közjegyzőhelyettes gyilkosát

Budapest, március 2. A statáriális bíróság szerda délután sommás tárgyalás után halálra ítélte Tichy Árpádot, a ráckevei közjegyzőhelyettes gyilkosát. A bíróság nem tartotta érdemesnek Tichy kegyelemre felterjeszteni és így a halálos ítéletet a késő délutáni órákban végre is hajtották.

Megszüntetik az éjjeli üléseket, mert a honatyák nem hajlandók éjszaka dolgozni

Bucuresti-Bukarest, március 2. Argetoianunak és Jorgának az a terve, hogy az éjjeli ülések megtartásával a parlament munkát nagy mértékben siettessek csődöt mondott, mert a kedd éjjeli ülés határozatképtelenség miatt már tíz óra-kor kénytelen volt feloszlani. A kormány most ugy határozott, hogy az üléseket háromtól este kilencig tartatja. A konverziós javaslat vitájánál még negyven szónok volt feliratkozva, köztük Argetoianu több híve is és ezek Argetoianu közbenjárására sem voltak hajlandók elállni a felszólalástól.

Egymilliórd lej deficitel zárult Románia számára 1931-ben a német-román külkereskedelmi mérleg

Bucuresti-Bukarest, március 2. Románia 1930-ban 1,436.698 tonna mezőgazdasági terményt, petróleumot és fa anyagot szállított Németországba, összesen 5 milliárd 400 millió lej értékben, viszont Románia 135.911 tonnát importált Németországból 5 milliárd 800 millió lej értékben. A német-román kereskedelmi mérleg tehát 1930-ra Románia számára 400 millióval deficitese. Ennek főleg az az oka, hogy Németország állandoan emelte a gabona bevételi vámját és az állatimport díjait. 1931-ben Románia alig 44 százalékát szállította az 1930. évi mennyiségnek Németország részére és az 1931. év első három hónapjában a német-román kereskedelmi mérleg deficitje egy milliárd lej. Ennek a súlyos deficitnek előidézője a kormány hibás gazdasági politikája és az a huzavona, amely a német-román kereskedelmi szerződés megkötését folyton halogatta.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. szám. Telefon 8-74

Taxa postale
plate in numerar
No. 224.716-929.

ca Baron L. Pop (v. Brassai u.)
Telefon: 9-77. Eld.
vonta 110, negye
500, egészve 12
vavonta 1, negye
egészve 10 dol
erteku valuta. Hír
szerint az „UJ KE
bánsági zsidóság
Cikkeink utannyon
as merlebiessere

Averescu és Goga

A házasságokat — ságok is — mindig a és mégis gyakran be felek.

Hogye nyegegetné lem a politikai barát sohasem az ében köt nyeknél csaknem mind dekek hozzák össze a Averescu és Goga holdog együttelés utá tól. Hiába dedikálta azt a képet, amely őt előtt ábrázolja, amint lovát.

Es hiába szánta a z talan irodalmi és z multját a néppárt fe A marsall — aki po nem egy szerencsés keresztül — váratlant gatarást vett fel az ben.

Emiatt végleg kiesek gyekből.

Averescu és Goga e többé a bársonyszékbe A marsall 74 éves. Fialat és élni akar. A rátságon csillog felé Ezért elválik vezéré t semmit sem jelenthet karrierje számára. Banális vég.

Tipikus érdekházas Vigjatek-témának kir volna a mélyén nagyo beri tragikum.

Vaida, Jorga és eszközk

Jorga professzor t is elbucszott a bukar torságától. Szemmel professzornak a rektor tése. Mert ha Jorga e terelnök, közoktatásügy karesti egyetem tanára professzora, a legfelső ma tanára, a valeni de tem igazgatója, a Sor párizsi román kultu miért ne végezhette mellett még a rektori A bucaresti professz képp akarták.

Jorga bucsuzott. Es sorolta fel a kamaráb meit. Mi volt Jorga legna deme?

Az, hogy — mint m eszközkkel le akarta személtizmust a bucare emiatt konfliktusba ke kori belügyminiszterre fenn akarta tartani a szemita szövetség álta dését.

Ilyen ember ez a Jor ion Cuzával és Robuva sikon pedig az antiszer cos érdemeire hivatkoz

Es Vaida Sándorra Fölöttébb érdekes. Mert amikor Vaidát kérdezték, hogy miért gárdát, azt válaszolta, közőkkel akarja az ar mat leszerelni.

Jorga és Vaida tulla „békés” eszközökben. Es ezalatt az antisz foggatták az ország ny

Házafias kölele

Azok a legények, ak pal ezelőtt fel akarták országot, hogy fasiszta hessenek az ország nya ják el vallomásukat a előtt.

Szánalmas figurák e összeesküvők. Mind hó mind férfiak, amíg a r anta az egész szervezke